

HT den 25 okt. i Hede

sid 1779-2467

Upskofs- och StämningsLista

sid 2657-2673

Ordn. nr	Nr i förra Dkn	Parter el. Sökande	Saken	Rättegångs- dag	Nr i dombok	Beslut
		Lagf. Ärenden				
		--				
		Intekn. Ärenden				
10	69	Enkan Margaretha Lind i Björnäs	intekn. i ¼ Orrekläpp	1		
		Förmynd.Prot.				
		--				
		Domboken				
		Uppskjutna mål				
21	30	Anna Fredrika Hansdotter på Apelsäter ./. Johannes Olsson från Skälleröd	Edgång Barnuppfost- ringshjälä	1	4	Utslag
32	19	Kr.Lm.Strömberg ./. Hannibal Johansson i Näs och Olaus Swensson i Greby	Om uraktlåten anmälan af strandfynd.	2	18	Uppskof 2 dgn AA- Se notering
51	45	August Lind i Björnäs ./. Anders & Joh:s Jakobsson i Amunderöd	fordran	3	55	Utslag
91	136	Axel Andersson i Fredsland ./. Axel Andersson i Qvisleröd	fordran	7	140	Uppsk 7 dgn
		Instämnda mål				
94		Herr Brunius på Mjölkeröd ./. H.V.Lind på Raftötången och A.C.Lind i Björnäs	fordran	4	72	Uppsk. 4 dgn
95		Herr Brunius på Mjölkeröd ./. Hannibal Lind i Näs	kraf	4		förlikt AA- se notering
115		Hans Andreasson i Tågeröd ./. Sven Jakobsson under Tågeröd	afträde af torp	5	97	förlikt
191		Drängen August Johansson i Björnäs ./. Isak Corneliusson i Håkebytorp	utfå stöflar	8	160	Utslag
198		Andreas Lind i Näs och Clemens Bolin på Hede ./. Skepparen Verner Andersson Kämperöd	redovisning	9	169	Uppsk 8 dgn
201		Herr Kaptenen J.G.Svahn ./. Johannes Johansson i Skälleröd	fordran	9	171	Uppsk. 8 dgn

Aina André

KÄLLVIKEN

Från: "Aina André" <aina.andre@tele2.se>
Datum: den 21 augusti 2015 14:28
Till: <margot.axelsson@telia.com>
Bifoga: Fredsfördrag 1658.docx; Kungl.skrivelse 30 jan.1806.docx
Ämne: Gamla dokument

EN RIKSDAGSMAN
GODDE DÅR

Hej!

Här kommer Leifs dokument.

Hälsn

Aina André

Leif Axelsson

Källvik 1A

45290 Strömsted

070-537 2806

0526-12750

21/8-15

TEJ N FRUN
LEIF OCH SÖN.
HAR HAR MÅTIL

Tolkning efter bästa förstånd av dokument, som förvaras hos Leif Axelsson på Källviken.

Eftersom det dokument jag fått är en kopia av det ursprungliga kan jag inte se orden så tydligt, som jag skulle önskat. Det tycks inte heller finnas på nätet.

Därför får tolkningen när det gäller stavningen, som avser ändelser och vissa ord, inte garanteras bokstav för bokstav. Bokstäverna ää saknar i transumten ibland prickar. Jag har i de flesta fall utgått ifrån att de antingen inte syns på kopian eller att de glömts av vid avskriften. Ibland tror jag att skrivaren helt enkelt bara har slarvat och stavat fel.

På transumtens sidor 1 och 3 är en del av texten inte synlig på grund av att underlaget har en invikt kant. I samtliga tveksamma fall sätter jag ett frågetecken direkt efter det tveksamma ordet.

På slutet står det att avskriften är gjord från ett tryckt alster, som förvaras i det kungliga arkivet.

Efter att ha läst igenom alla sidorna är min fundering, om denna transumt verkligen avskrivits korrekt. Det är ju fråga om ett viktigt officiellt kungligt avtal. Jag tycker att det är för enkelt avfattat. Det förekommer för mycket som jag inte riktigt tycker stämmer. Men det är ju fråga om 1600-talet, så det var kanske så på den tiden.

Oavsett detta kan man väl utgå ifrån att textens innehåll och mening ändå är korrekt.

(Sid 1)

Transumt.

Packta och Fredsfördrag emellan Kongl. Maj:tt och Cronan Sverige Sampt Kongl. Maj:tt och Cronan/ Dannemarch. På bägge Sidor forraffskedade och upprättade uti Roskild then 26 Februarii Anno M.D.C. LVIII.

V

Efter som Hans Kongl. Maj:tt i Sverige sigh uti thenne Feigd hafwer bemäcktigat och genom Wapnen, tillvållat åthskillige Kongl. Maj:tt i Dannemarch Land, Provencier och Öyar, och ther på varande Fästningar och Städer, och them? Jure l..? /*Aé: Troligen latinska ord, som betyder "enligt lag"* / nu besitter, Så hafwer Kongl. May:tt i Danmarck beviljat och samtyckt på sin. sine Successorer? Danmarcks och Norges Konungars och Chronans vägnar både till Satisfaction och Wederlag emot the omijcerade? Länders restitution, såsom och till vedergällning för then, genom thetta kriget, Kongl. Maj:tt och Chron. Sverige tillfogade skada och förorsakade merkelige omkostnader jemväl och at undwiika större Widlyftigheete, at affstå och affträda till H: Kongl: Maj:tt thes Successorer, Sweriges Konungar och Chrono, Provencerne Halland, som för thetta Chr. Sverige till försäkring hafwer varit inrymd, Skåne, Blekinge Borgholm, med alla till bemälte Provincier, Land och Lähn liggande Städer, Slott och Fästningar, Öyar, Skjär, Högheter, Jurisdictioner, andelige och Werdslige, Skatter, Ingälder, Tuller, Ränter, och Rättigheete till Lands och Watten, såsom Danmarcks och Norges Konungar them åthnjutet och besutit hafva, att följa häreffter Hans Kongl. May:tt thes Successorer och Sweriges Chrono till everdeligh opotalt Possesjon och Ägendom.

VI.

Sammaledes cederas Kongl. Maj:tt och Chronan Sverige aff Kongl. M. och Chronan Danmarck Bohus Slott och Län, sampt Trondhjems Gård och Lähn, med alle underliggande Städer, Slott och Fästningar, samt adelige och Wardeslige Gods, och Appertentioner som

Ny sida (sid 2)

thertill, med rätta, hörer, och för thetta lydt och hördt hafwer, til Lands och Watten, at incorporeras? Sweriges Chrono till werdelig Possession och ägendom; Effter som häruppå, så väl som uppå the andre cederade, och uthi nästföregående Articul? upreppade, Land och Prowincer, särdeles författade Cessions Brefven af Kongl. May:tt och Danmarcks Rickes Råd underskrefne och förseglade, widare uttvissa.

7.

Remmciierer och affstår theslikes til Kongl. May:tt, thess Successorer och Kronan Sverige, Hans Kongl. May:tt thess Successorer och Chronan Danmarck, all then Jurisdiction Rättighet, andeligt och Wärlsligt så vida han hafwer på the Godsen i Förstendomet Rügen.

8

Och skole alle the af andel, som uthi cederade Provincier, Land och Lähn, Gods hafve, och der boendes äre, vara plicktige, at göra Hans Kongl. May:tt thess Successorer och Sweriges Chrono theas Huldheets Edh, och sig till Lydno, Trohet och Tjenst obligera, såsom the Danmarcks Konungar, för thetta skyldige warit hafwe. I lika måtto skole alla andre i be:te Provinser boende adelige och Wardslige, Borgare och Bönder, efter thenne dag Kongl. May:tt thess Successorer och Chronan Sverige, allena och ewördeligen vara förobligerade, och alla Probster och Präster följa then Biskop eller Superintendent och Consistorium, som Kongl. May:tt i Sverige them förordnades.

9.

Ther emot är på Kongl. May:tt och Sweriges Chronos vägnar lofvat och tillsagdt, att alle Städer, Adel och Odal, Andelige och Wärdslige Borgare och Bönder, uthi the vidh thesse Tractater cederade Länder och Lähn i Danmarck och Norie, skole behålla them anten genom arff, köp, Byte eller Pant; för kriget, anten aff Chronan, eller Privates sigh emellan medh rätta tillkommer, och här effter mecktige wara them att besittja, nyttja, bruka och behålla, jemväl them att försälja och sigh affhända, som tilförende, Såsom och blifwa widh theas wanliga Rätt, Lagh och gamble Previliger

Ny sida (sid 3) *Aé: Här är en del ord i höger kant osynliga på grund av att papperet ligger invikt.*

och Friheter oturberade och obehindrade, så wida the ...? eller strida contra leges fundamentals aff Sveriges Krono, ...? hvilke thesse cederade Land och Lähn, till everdelig tidh, ha...? emorsoreras? skole. Och på thet man må förunnas Kongl. May:ts i Sverige nådigste Benägenhet snarare theras v...? at förbättra, än förringa, är till sagt?; at alle så Adell som Ood/el/? hvilke sigh? under Kongl. M: och Chronones Sweriges Jurisdiction aldeles begifva, må åtnjuta medh the infödde Swenske lika Tilträde til Beneficia och Honores.

10.

Thet är och therhos afftaalt att när Fästningarne och Land inrymmes Kongl. M: och Sverige Fullmäktige at tå tillijka hvad Efterrättelse och Documenter, som finnas widh handen, om Ländernes och ther i liggande Godsens Lägenheeter, Räntor och ingäld, så och om Boskillnaden sampt hvad Justitien angår, sådane skriffter, Jordeböcker och underrättelser tillika öfverantwardas skole, och sedan medh thet första förordnas wisse Fullmäcktige, twå eller Tree, på både Siidor, som kuna besichtiga, åthskillja och adjoustera alle Gränser, Råmärken och Tvister emillan ther affträdde och inrymde?, och der n...? belägne beholdne Provincer och Lähn, på thet all Träta ock missförstånd thestro beqvämare måtte förebyggas och han? i Roo njuta thet han är berättigat til.

Thesse foreskrefne Pacta och Freds-Fördrag sål/e/des lydande i ord, Mening och Articuler, som foreskrifvit står hafve Wi oss låtit föreläsa, och Wår Ordre och Instruction i alla måtto likmätiga befunnit Och hafve ther för them? skull samtyckt, bewilljat, bekräftat, stadfäst och fullbordat, effter som Wi them här medh, för Oss Wåre arfvingar och Successorer, effterkommande Konungar och Sweriges Chrono, samtycke, bevillje, bekräftte och fullborde i alle sine puncter, på bäste sättet som skee kan och må, och och /*Aé: Det står 2 gånger/* lofva och tillsäija, på Wår Kongl. Tro och Sanning, att thet aff Oss, Wåre arfvingar och Successorer..... Gifvet uti Wår Stadt Gotheborg then 24 Martii 1658.

Carl Gustaf

Per Brahe Sigill

Knut Posse Sigill

Ny sida

Sewed? Baath? Sigill

Herman Flemming

Erich Stenbock Sigill Schering Rosenhane Sigill. G.Baner

Carl Mörner Sigill Gustawus Bonde. Christer Bonde

Sigill Gabriel Oxenstierna Sigill. Wilhelm Taube sigill Arf?

Farbus/Fårleus? Sigill Erich Sparre Sigill Per Linnarsson Ribbing

Sigill Axel Sparre Sigill Eric Flemming Sigill

Sten Bjelke.

Rätteligen transumerat utur det i Kongl. Riks Archivet befintliga tryckta Original Betygar

N. G. Silfversparre

t.f. Registrator i Kongl. Riks Archivet

Gård/Ort/Trakt/Område	Socken/Landskap/Land	Tingsdag	Sida
Kålstad	Tanum	1700-02-13	5
Kålstad	Tanum	1701-02-18	7
Kålstad	Tanum	1709-05-13	20
Kåltorp	Hogdal	1670-07-04	9
Kålvik	Hogdal	1666-07-03	9
Kåpestenen	Tjärnö	1683-10-01	27
Kårn u Blomsholm	Skee	1702-05-07	12
Kårungeröd	Naverstad	1686-11-11	18
Kårödsplatsen	Skee	1697-02-09	3
Kåröds-platsen	Skee	1696-05-25	7
Källarholmen	Tanum	1673-10-28	8
Källarholmen	Tanum	1680-12-10	41
Källdalen	Skee	1669-12-17	13
Källdalen	Skee	1682-11-04	20
Källviken	Skee	1660-10-03	4
Källviken	Skee	1664-01-15	4
Källviken	Skee	1665-10-03	9
Källviken	Skee	1667-11-25	11
Källviken	Skee	1667-11-25	13
Källviken	Skee	1669-12-17	13
Källviken	Skee	1685-07-29	12
Källviken	Skee	1686-09-10	16
Källviken	Skee	1699-05-03	16
Källviken	Skee	1699-10-24	25
Källviken	Skee	1700-02-12	3
Källviken	Skee	1701-10-01	14
Källviken	Skee	1702-05-07	15
Källviken	Skee	1703-10-01	39
Källviken	Skee	1703-10-03	46
Källviken	Skee	1704-05-02	14
Källviken	Skee	1704-05-03	16
Källviken	Skee	1704-10-03	32
Källviken	Skee	1705-02-04	11
Källviken	Skee	1705-05-12	18
Källviken	Skee	1705-05-12	19
Källviken	Skee	1706-05-21	13
Källviken	Skee	1706-10-16	32
Källviken	Skee	1711-01-17	5
Källviken	Skee	1712-10-08	25
Källviken	Skee	1712-10-10	33
Kämperöd	Tanum	1690-01-13	2
Kämperöd	Tanum	1712-05-07	21
Kärä	Tanum	1682-04-21	11
Kärä	Tanum	1683-03-12	3
Kärä	Tanum	1687-03-07	2
Kärä	Tanum	1694-10-08	22
Kärä Södra	Tanum	1674-02-23	6
Kärrås	Lommeland	1710-05-02	16
Köpenhamn	Danmark	1675-01-29	2
Köpenhamn	Danmark	1682-04-04	9
Köpenhamn	Danmark	1686-11-15	20
Köpenhamn	Danmark	1702-06-25	18
Köpenhamn		1700-10-08	15
Köpenhamn		1709-01-23	10
Köperud	?	1695-03-05	4

GÅRD el. dylikt
Sockenangivelserna osäkra
de flesta troligen i Tanum-
om ej annat anges

	År	Mån	§	Sid	Ant.
KÄRRA	1668	sep	§3	3 ✓	
	1687	mars	§9	1 ✓	
	1693	feb	§11	3 ✓	
	1693	juni		7	ex. ordinarie ting
	1702	maj	§3a	2 ✓	
	1702	okt	§18	8 ✓	
	1725	jan	§21	1 ✓	
KÄRRA NORRA	1684	jan	§3	1 ✓	
	1711	okt	§7	14	
KÄRRA SÖDRA	1668	sep	§3	3 ✓	
	1673	nov	§9	3 ✓	
	1703	feb	§1	1 ✓	
	1700	maj	§15	3 ✓	
	1705	jan	§13	5 ✓	
	1705	maj	§6	10 ✓	
	1710	feb	§10	4 ✓	
	1711	okt	§1	14 ✓	
KÄRRELIEN	1723	okt	§5	14 ✓	
	1707	okt	§10	19	
	1709	jan	§17	6	
KÖNNESTORPS ÖDEGÅRD	1710	okt	§4	14	
KÖPENHAMN, Danmark	1666	jan	§17	3	
	1725	jan	§18	10	
KÖPERÖD	1666	jan	§9	1	

Halvar giver Mickel $\frac{1}{2}$ riksdal. för det han brukte hästen.

§13

Gunill och Mari Jacobsdöttrar, bekänna sig tillförne hava pantsatt till sin broder Engelbrekt i Backa, all deras anpart odel ibm för 10 rsd .Samma jord sälja de nu till Engelbrekts son Joen för odelegendom, med sina syskon att behålla och fästa på odelsköp 1 rsd. Joen behåller och sina omyndiga syskons jord till deras laga ålder.

###TANUMS SKIPERI 1668

Den 21 september hölls åter ting uti Tanum skiperi å gården Hede under härads-nämnden darsammastädes

§1

Joen Joensson borgare i Marstrand, beviste med assesorens välb. Isaak Enn fältskrivare ärliga attest, att hr. guv. excellens som nu icke är tillstädes i länet, lovade honom 4 st. ekar till sin skutas reparation. Varför på högbämn. hr guv. vidare nådige behag blev och Joen tillstått de ekar, emot plantering att hugga.

§2

Per Joensson på Långekärrstrand, blev till sin skutas förbyggande desslikes beviljad en ek emot plantering.

§3

Hustru Karin i Kärra, att hennes granne Anders Månsson i Söder Kärra, haver låtit häste kreatur uppäta och fördärva en stor del av hennes åkergröda. Och när hon honom därom tillsagt, haver han det ej aktat, sina kreatur haver han olovandes uttagit då hon dem låtit insätta. Nämndemännen Jurd i Gurseröd och Olof i Hala, sade sig skadan hava sett, vara till 4 tunnor, vilket Karin med vittne övertygade, och Anders ej neka kunna. Därför tillsades han skola giva Karin för sin fångeskada 4 tunnor korn, innan 14 dagar, att betala eller lagligen skola utsökas.

§4

Skogvaktaren Olof Juelsson, stämt Olof i Hallind för en ek han fällt hade. Olof svarar, han högg ned en gammal ek till en smidesstubbe, till annat var han ej tjänlig. Olof förmådde ingen bot för sin stora armod skull är ock en sjuklig man. Varför kunna rätten ej annat döma, utan att han till sin hälsa komma kunde, må arbeta för kronan, och meller tid planta 2 ekar i stället igen.

§5

Erik i Torbal pantsätter brukel. 8 settingar skyld ibm, till sin son Halvar Eriksson för 22 rsd.

§6

Olof Juelsson i Siverbo,beviste med riktigt pantebrev, sig hava pantat av Rasmus i Amdal 2 tunnor skyld i

Siverbo för 110 riksdaler på 18 års tid, nu är pantedagen ute,och menar sig kunna behålla jorden till dess arvingarna själva bruka honom. Omsider förliktes han med Joen i Granneröd, som haver en arvinge till hustru, nämligen Rasmus dotter, att Olof behåller pantejorden till dess odelsfolken dem själva tränga att bruka och igenlösa.

§7

Joen Joensson uppbyder Lycke och Björnås näste odelsfolk att inlösa.

§8

Bryngel i Borrekärr, lovade för sin son, som besovet Lirken Torstensdotter, att sonen Nils skall möta till nästa ting.

§9

De bönder boendes på Torim klaga, att Nord Eks män haver huggit och brännt en kas, därav elden är utkommen och avbrännt all Torim skogen och ängemarken. Eks män tvistade därom sinsemellan. Omsider övertygades Olof Christophersson och Helge Halvardsson utsatt elden vårfrudags afton. Avsades skogsskadan skall av nämnden beses och och värderastill näst ting.

§10

Eftersom Påvel Nilsson ej bevisa kan sin åtkomst till $\frac{1}{2}$ tunna skyld på Långön, som på nästföregångne ting av odelsfolken krävdes. Alltså lovar han sig därom med dem ännu vela förenas.

§11

Anders Torsson i Övre Knäm, kräver av Påvel Nilsson 17 $\frac{1}{2}$ rsd för några saker Påvel Nilsson för många år skolat fått av honom. Item kräver han ränta av 40 rsd som Påvel Nilsson, efter sin handskrift måst betala honom. Påvel Nilsson framter en räkning sluten mellan honom och Anders, häruti finnes en del av det Anders kräver, vara betaltoch gottgjort som Anders då vid räkningens slutande om sitt krav påmint. Rätteligen haver Anders ej heller att fordra räntan av de 40 riksdal. alldenstund den gäld och kapital varit okrävd 20 års tid, och Björn på Långekärrstrand döljt handskriften. Eljest pretenderar Påvel någon gäld av Anders, som Anders hustru, med sin förre man är Påvel skyldig bliven. Påvel blev svarad av Anders, att han intet fick med sin hustru, utan vad hon med sig hade fick hennes barn. Rätten fogade saken således parterna emellan, att de skulle bägge upphäva det som de varandra kräva. Men vad hustrun Anders skyldig är, svarar Anders ej till, utan förmenas, att han av hennes gods något bekommet hava, den jord gjorde Anders avträda.

§12

Anders på Raftötången, klagar att dragon Anders (Körketulle??) hava i hans frånvaro kommit och truet med hans hustr i huset, och därtill illa slagit henne på

och hans hustru för bådskärlön sveda och värk 4 riksdaler.

§2

Torbjörn i Bro slagit Hans Hansson ibidem på munnen utan orsak, böta 1 ort till kronan.

§3

Sven och Bryngel slagits tillsammans och Bryngel var först orsak där till som rätten prövade Sven böta 2 mark silver till kronan.

§4

Siul Stensson slagit benämnde Bryngels hustru med en stör över ryggen och armen det han ej nekade. Men säger hon tog honom först i håret böta 2 mark silver till kronan.

§5

Skogvaktaren Olof Julsson siktar Helge i Bräcke för 4 nedfälda ekar där i skogen. Helge svarar att Truls Ifvarsson i Hen som nu är borgare i Marsstrand högg desse ekar. Föregav sig därtill hava lov. Men när han fällde dem vet han icke.

§6

Item föredrager skogvaktaren, att han uti Norr Svandals mark haver funnit en nedbränder ek. Bonden Olof Persson på samma gård svarade att Anders Gruneberg som rustar för samma hemman tog eld och lät sätta några ljungtuvor, där av nedbrände eken, dock var han ej färsk utan ned vid stubben. Nämndemannen Thore i Svandal, berättade att eken var tillförne topphuggen men färsk vid roten.

§7

Simon Olsson båtsman föredrager att hans sal. svärfader Hans Larsson hade pantsatt 11 settingar skyld sin odel i Nästegård, till Påvel Nilsson i Kleva för 33 riksdaler. Nu haver Simons hustru som en arvinge är till samma jord med hans samtycke sålgt till sal. Påvel Nilssons efterlätne hustru, och arvingar desse 11 settingar skyld i Nästegård och därpå i odelsköp 4 riksdaler och skedde detta på skiftet efter sal. Påvel Nilsson, uti härads hövdingen och befallningsmannens närvaro.

§8

Olof Olsson i Kyrkoryk tillsades nu som för detta att han med sine odels medarvingar skall vederlägga och betala till Påvel Nilssons arvingar så vida iskatten sig belöpa kan, uppå de $4\frac{1}{2}$ setting skyld i gården Backa som Påvel Nilsson, några år för dem till kronan betalt haver.

§9

Anders i Sör Kärä för stevnefall emot Eskel Classon böta 1 mark silver till kronan.

§10

Erik och Ole i Torseröd som hava olovandes i kronans skog och den gård de påbor, kasat och nedhuggit en hop av skogen. Böta efter skogsordningen 12 mark till 3 skiftes.

§11

Halvard Eriksson i Torbal tillstår för rätten att han av närstående sin svärfader Olof Julsson i Gurseröd, haver tillfyllest med sin hustru Kirstin Olsdotter fått utbekommet all den arv, som hans hustru efter sin sal. moder tillfallen var.

§12

Tull-löjtnanten väl. Jacob Plagman föredrager att en utanrikes man Tobias Slaktare ifrån Halden har infört 2^{ne} gulle hästar kronans tullplatser förbi och dem icke angivet, vilka han sålt, till gästgivaren Biörn i Hede, och tagit därför av Biörn i betalning oxar häst och annan små fänad. Ty förmenar han att samma hästar äro till kronan förbruten. De kreatur som utförde äro voro allenast angiven och ej heller förtullade. Biörn svarade, att denne Tobias Slaktare, kom till hans gård med 2^{ne} hästar små, vilka han sig tillbytte för andra kreatur, och gav honom igen därför ett par stutar, en lannfar unghäst och 4 söer. Visste ej heller annat än som Tobias hade förtullat eller ansagt hästarna, förrän han med dem kom till honom. Och uppå tillfrågan sade Biörn att hästen som Tobias fick var värd till 4 eller 5 riksdaler. Stutarna båda 7 eller 8 riksdaler. Vart får 16 öre, blev köpte Tobias av honom 12 stycken får och efter avtal med Tobias förde han oxarna till tullplatsen och dem där hos tullbetjanten angav, vilka blevo inskrivna att Tobias skulle dem förtulla. Fåren haver han spörjt att Tobias själv ansagt haver. Käranden föregav att Biörn skolat själv utspritt att han mycket mer för hästarna betalt hade. Biörn sade det är skett därför att han mente sig något vela förtjäna på hästarna, och det var förrän hästarna blevo beslagna. Desse hästar blevo av nämnden och flere gode män värderade, bäge för 22 riksdaler. Voro små hästar den ena 10 år gammal och den andre 5 år, den yngste synes att hava fel av kvarkedrag. Rätten syntes skäligt att Biörn behåller hästarna och betalar kronan efter värderingen, sedan söka sin rätt på vederbörlige städer av Tobias som honom således ohemult hästarna sålt hade, att han Biörn betala må.

§13

Befallningsmannen väl. Anders Jutterbock, ingav skriftligt att ett kvinnfolk, Berta benämnd som hos honom tjänt haver och fått oäkta barn, haver beskyllt honom

472 h (forts. Tanum)

Gårdens namn	Personens namn	Man	Hustru	Sohn	Dotter	Dräng	Piga	Huusfollek	Uthfattige	Anmärkning
(forts-Kalföön)	Rangnilla								1	
Söögård	Swenn Andersson									Aé: Ingen markering
	Peer Erichsson					1				
	Anders Tårelsson		1							Mannen Krympling
	Ingohr?	1							1	
Tanum	Gissle Anderss.	1	1							Aé: Avser Tannam enl. I Lantz
Biörnäs	Peer Åskellsson	1							1	
	Rassmus	1	1							Aé: Trol. =1673 Rassmus Andersson
Buuar	Erich Simmonss.		1							Man:n utfattig
	Anders Knutsson	1	1							
Kustorp	Assmun Peersson	1	1							
	Oluf Larsson	1							1	
Brunsrudh	Nills Olufsson	1	1							Aé: Avser Bramseröd enl. IL
	Tårgier Olufss.	1							1	
	Båtolf Olufsson	1							1	
Wrangzholm	Enckian Rangnil		1	1						
Ulfzrud	Nills Joensson	1	1							Aé: Ulseröd enl. IL
Skafwerud	Anders Nillsson	1			1					
Edhzwijk	Jacob Stenerss.	1		1	1					
Wätzöön	Peer Engelbretss.	1			1					H:n Blind Aé: Veddö enl IL
	Oluf Persson	1							1	
L: Ulfweskie										Obesutet
Arndahl	Anders Tiälsson	1							1	
	Oluf Tiälsson	1	1							
ibidem										Öde
Edhzwijk	Påfwel Påfwelss.	1	1	1						
Håfztorp	H (Aé: Det står ej mer)									Öde Aé: Avser Hogstorp enl. IL
<u>Kier</u>	Åskel Classon									Under Barnnen Aé: Kärra
	Swen Toorsson	1	1							
Sör Kierra	Anders Manss.	1	1							
	Oluf Andersson	1	1							
Öf:re Säm	Oluf Olufsson	1							1	
	Anders Amonss.	1	1							
Hådhe	Biörn	1	1							Aé: Bör avse Hede trol. =1673 Biörn Sifwersson
Håkeby	Knudt Tålless.								2	
Öf:re Knäm	Peer Olufsson	1			1					Uthgaml. och utfatig
Miällckerud	Jacob Nillss.	1	1			2	1			

Från Göta Hovrätt Volymbeteckning hos SVAR EVIIAAAH:9 kort 8/9 Protokollet tycks endast finnas som renoverat exemplar. <i>En del av texten som står i kanten är inte synlig. Texten är dessutom något svår att tyda. Skriften från baksidan lyser igenom.</i> <i>När det är självklart vad som fattas, skriver jag ut det saknade.</i> Målen ej numrerade. Jag sätter dit nummer.	TANUM
--	-------

Anno 1674 Dhen 23 och 24 Febrvarij vardt hållet ordinarie häradz tingh medh Almogen af Thanum skeberje å gården Hee: Hosswarandes Cronones Befalningzman Wäl:tt Anders Juterbock, Lenssmannen Swendh Thoresson medh häradz Nämndhen, Olof i Hala, Lasse i Kallebye, Thore i Suandahl, Helgie och Reor i Hogen och Pedher i Gusserödh:

Torbal Fossane	Lur Kville trol.	1 Halfuor i Torbaldh , bekänner, at han af sin wärfadher Oluf Juelsson har bekommet dhen arfuedeht, som hans hustru tilfalt efter sin Moderfader Peder i Fossene .
Oppen Hoghem	Tanum Tanum	2 Torbiörn i Oppen klagar at Johan Kulbergh skohlat beskylt honom för Troldom: Johan Kulbergh suarer at han hördhe Niels i Oppen säya hos Marquetenteren Gabriell i Hoghem , det Torbiörn hadhe giordt Troldhom i hans huus; och een Pon..jucka? /: det är Salva Venia inelfuer Nedgrafne af et dödt stodh, som dher finnes skulle: Niels Nekar sigh så icke om Torbiörn sagt hafua, Men talte allenast om det dödhe Chreatur och des intestina som woro Nedgrafne vedh husset: Johan Kulbergh beropar sigh på witnen, Olof och Hans samt Marquetenteren i Hoghem, huilcken efter aflagd och särskilt betygadhe, at dhe icke hördhe Niels tilläggia Torbiörn någon Troldom, uthan war druken, sat och talte om det dödhe Creatur: etc: Rätten tiltaladhe Johan Kulbergh och Niels för sådane ordh, dhe talt hafua, och gjorde Torbiörn frij i dhenne sak:
Svarteborgs kyrka Rungstung	Svarteborg Tanum	3 Kyrkewärdhen till Sorteborgh Kyrkie , besuärer sigh öfuer Rungstungh Män, Pedher Christen, Änckian, och Halfuor för det dhe icke hafua betalt Kyrkones Landskyldh: desse Rungstung åboer bekänna sigh skyldige wara på 2 eller 3 åhr tilbakas; ty tilsadhes dhe skohla betahla sin rest uthan vidhare ophåldh.
Ljungby Gerum Hällevik	Tanum Tanum ?	4 Anders Olsson i Lyngby , klagar at hans stiffadher hafuer slaget honom i hufwudet blodsäär medh et stöcke trä så at han lågh theraf till sängz: Pedher suarade at han och Anders medh flere sutto och druko i hans hus, då togh Anders honom i axlena, giordhe sådant buller som han war Rassendhe, hadhe sin knif uthe och hota dhem, bekänner han slogh honom, och beropadhe dhe sigh begge på witnen som hos woro: Olof i Gierum , Olof i Hellesswijk , Olof Christensson; hwilcka witnadhe efter aflagd edh, at Anders togh först i Pedher, sedhan hotadhe han medh dragen knif at skära dhem som höllo honom, Pedher war då uthe, kom så in och slogh Anders i hufuedh medh et stöcke trä: Pedher sakfältes efter Manhelb:ns 17 Cap: bötha till Konungen 2 mark Sölf, och Partherne stältes till förlikningh.
Kärre Södra	Tanum	5 Eskell Classon öfuertyger Anders i Sör Kärre medh witnen och skiähl, at han Anders huget Eskels häst i låret; dher till Anders ey heller medh skiähl neka kunne: Ty afsadhes at Anders gifuer Eskell 2 Rixd:r och böthe till Cronen een half Rixd:r
Gurseröd	Tanum	6 Olof Andersson, bekänner at hans hustrus brodher Olof Juhlsson dhen äldre i Gusserö har betalt honom 1½ Rixfr på hans hustrus Olough Juelssdotterens andehd Odell i Gusserödh:
Hud	Tanum	7 Olof Hansson i Hudt för stefnefall emoth Halfuor ibidem böthe till Cronen een mark Sölf:

Anno 1682 Den 21 Aprill hollet Extra ordinarie Tingh i gården Skiäller, hooswarande i Cronones

Befalldningzmans stelle Lendzmannen wellt: Swen Tordsson, Nembdhen

Jacob i Rällandh

Lars i Kalleby

Anund i Eigst

Reor i Hougen

Lytter i Ystby

Tore i Swandahl

Per i Juhlssröedh

Nills i Hougen

UTDRAG

Klätta	Tanum	1.
Kärä	Tanum	Landzgewalldigerns Tienere Oluf Gråbeen, framfördhe konan Kirstin Hanssdotter
Greibbestads	Tanum	Eckta gift, medh Ifwer Swensson, som blef uthskrefwen af dee danske, Anno 1678,
strand		och född i Tanumbz sochn på Klätta , som nu tillhåller på Kierra marck i Tanumbz
Greibbestad	Tanum	sochn, hwillken hafwer igönom hordombz Laast låtet sigh belega i sin Mans
		frånwaro af sin Mans syskonebarn Simmon Olufsson, hwillke begge Män woro
		födde af hwar sin Syster, Kirstin bekienner at een Månadt för Juhl war hon neder på
		Gribbested strand , med et par strumper, hon bundet hade för Anders Juhlssons
		arfvinger, då satt Simmon inne hoos Enckian Kirstin på Gribbestadh , der drack
		han, och war detta emot Middagh på een Torssdag, så gick dee ifrån strandhen
		Gribbestedh, war och Simmon halfdruken under wäagen så pass som 2
		Mussqwetescott, der säger hon at han wålldtog henne, och slogh henne om kull på
		een Tufwa, at hennes ryggh föll öfwer tufwan, och hon icke mecktig at frij sigh för
		honom, Lendzmannen säger at Kirstin fädt een stycke kiött af honom, hwillket hon
		ey necker, men säger på een annan tijdh seen fädt, Lendzmannen säger och at
		Kirstin ofta gått den wägen seen, her till Kirstin ey neecka kan för kiötet, men
		necker alldeles hafwa med honom beställa, Nembden weeta och at Simmon
		lefde illa medh sin hustru, Kirstin bekienner då Simmon togh henne med wåld
		hade han et horn medh traan det satte han i een tufwa, medan han beställte
		Legerssmålet, Simmons hustru Gunnilla, säger at Kirstin sydt skiortor för honom,
		hwillket hon tillstår och hafwa syddt, Men då långdt sedan detta blef beställt-----
		----bleef så Kirstin inkallader igen, och kan ey neecka för allt detta, at Simmon
		kom till henne titt och ofta, då under tiden war han om natten hoos henne, doch
		bad Simmon Kirstin at intet undkomma fosteret, och hon kan intet annat säga ähn
		det hon sade första gången, han togh henne med wåld. Kirstin säger sigh och inge
		tijender fått af sin Man, sen han blef uthskrefwen, uthan een part säger at han är
		gift, och een part säger han lefwer, och somblige at han är dödh. Res:tio Och som
		man intet weet om Kirstins Man Ifwer Hansson är dödh eller ey, hwarför ähr denne
		sak opskuuten till neste tingh, om det kan fööras bewisligt om Kirstins Man är
		Lefwandhes eller dödh,
Löjtnant	Begär attest	2.
Arvid	om obetald	Af Hennes Kongl: May:tz RichzEnckedrotningens Lif Regemente af Cavalleriet
Dalberg för	ränta för	ståendhes her i Båhuus Lähn, under Hans Höge Excell:tz RichzRådet
Livregemen-	vissa militie-	Fälltmarskalkken och General Gouverneurens Commando, Framkommer för rätten
tet. av	hemman	Lieutnampten Edle och Manhaftige Arfwed Dahlbergh under Ryttemester Kiöllers
kavalleriet		Comp: som i förstone då Regementet bleef oprättat war under welborne Herr Baron
		Fredz Wackmeisters Öfwerste Lieutnampt, för samma compagnie, och begierer een
		sandferdigh Attest, at dee af des annordnadhe hemman, hafwa i förlupne Krih
		ingen penningh eller ränta åtniutit, som är för Annis 1675: 1676: 1677: 1678: och
		1679, hwillken Attest Tingzrätten rettwijsan till styrckio, dem ey hafwer kunnat
		förwägra, uthan weelat i pennen författa.....osv <i>Aé: Målet är skrivet på sid 289-290.</i>
Skånim	Skee	3.
		Oluf Joensson i Skådene , kierer till Anders Hansson med sine syskone Ibidem, för
		Säteret på Skådene, då blefwo dee så förlickte, at dee skohla såå för Oluf ½ Tunna,
		och låta honom fåå 2 lass höö, och till S. Thomæ tijd skall dee penningerne betala
		Oluf igen och der det ey skeer skall Oluf gifwa Anders och hans syskone penningar
		för dess halfwe tunna skyld,

Aé: Ovanstående visar samtliga mål i protokollet

FORTSÄTTNING- Ting den 12 mars 1683 i Skiällar.

Torp	Lur	10. Udd och Knuut i Torp i rätten Insinuerade sin huusbonde Fruu Elsa Roos uthgifne förmedlingzbreef på hemmanet Torp, hwar i hon förmedlar det för ½ gård i alle rentor, brefwet af Dato den 5 Martij Anno 1680 Hwarföre tillspordes Nembden, som menige allmoogo hurudant detta hemman är, då befinnes det af åker och angh ganska swagdt, hwarföre effter Kongl: resolution 5:te punct i 1672 den 16 Decemb, åhrs Richzdagz beslut remitteras detta till Hans Nåde Herr General Maioren och Landzhöfdingen In Loco nådige Confirmation,
Torp Marker Norge	Tanum Norge	11. Guude i Torp j Tanums sn inlaade i rätten et köpebref på 8 settinger skyld, han hafwer köpt af sine Frendfollk, Nembl: af Nills Andersson i Marker och Hans Piper Örtégårdzmestare begge ifrån Norgie , brefwet af Dato den 8 Junij 1682, hwar i dee bekienna hafwa opbuurit In alles 38 rdr In Specie till et fullkommeliget köp.
Val Slänge	Tanum Tanum	12. Jöns i Hwahl , kiärer till Dirich i Slängen , i det han bruket hans gård Slängen, och nu will flytta af den uthan någon påsägillsse, Dirich mötte, och kan ey fulltygas sigh ifrån gården opsagdt, men nu fulleligen wedgår detta i sanningh wara, at ey sigh opsagdt med bruuket. Resol: Af dee skiähl In Actis finnes i det Dirich icke hafwer Lagligen opsagdt sigh med bruuket, som i den andra punchten i huusesyns ordningen klarligen förmäles om, hwarföre hafwer rätten kiendt Dirich wed Bruket i åhr, eller skatta derföre,
Mörk Uddevala	trol. Lommeland	13. Efter Laaga opbiudningh hafwer Vincens i Mörck igenlöst uthan hans syskones medhiälp hemmanet Mörk ifrån sahl: H:r Pers efterlefwerska Catrina Lomch (<i>Aé: I Göta Hovrätts ex står det "Lemb"-trol. av släkten Lembche i Uddevalla</i>), först för 100 rdr In Specie, och sedan i Corant mynt 17½ rdr Hwarföre blef på hans breek af rätten med full qwittering gifwet på förbem:te penningar, sampt infattat, så framt dee andre arfwingerne effter Laga opbiudning ey innan åhr och dagh efter anpart betaler Vincens, då han efter Lagh fullföllgier med skiöttningh på be:te hemman Mörk.
Nordby Strömstad Skogar	Hogdal Hogdal	14. Anders Ersson i Nordby af Hougdaahl Sochn, i rätten framlade Borgmestaren wellt: Tuure Hansson i Strömstadz uthgifne Pantebreek, af Dato den 12 Martij Anno 1683 undher Borgmestarens egen hand och Sigill, sampt af Jöns Baase och Joen Engebretsson för witne underskrefwet, hwar i han bekienner hafwa af Anders Ersson opbuurit 190 dr S:r M:t för hwilke han till een Bruukeligh underpant, setter Een Tunna skyld i gården Skougar , och Een Tunna äger Anders i bemelte gård i arf,
Kärä	Tanum	15. För retten framförde Lendzmannen konan Kirstin Hanssdotter på Kierra mark som för detta förledet åhr den 21 Arpill war för rette, och hafwer bedrifwet hoor med sin Mans sykonebarn Simmon Ollsson, Och som konan Kirstin är för hans Långe uthewarellse af Episcop: ifrån honom skilld, som sielfwa förre ransakningen med meera uthwijser, R: Af dee skiähl In Actis finnes i förre ransakningen och nu, i det Kirstin Hanssdotter är af hans högwördighet Biskopen Mag: Erland: Broman ifrån Ektenskapet befrijet, med sin förre Man Ifwer Swensson, hwarföre hon nu dömbdhes efter hennes May:t drotningh Christine straffordningh at plichta 80 dahler S:r M:t och som hon intet hade at plichta med slet hon för tingzdöören ryys,
Sandåker	Näsinge	16. Anders Persson i Sandåker inlegger i rätten een skrift medh Bomerke under, som är uthgifwen af Erlige Män i Näsinge sochn, hwar i dee begierade honom för sin sochneskomaker.
--	<i>Struket mål</i>	17. Wälborne H:r Rytterne.....osv <i>Aé: Målet är överkryssat i originalet- I Göta Hovrätts exemplar finns det inte med. Numreringen i Göta Hovrätts ex. stämmer härefter inte med originalprotokollet.</i>

Anno 1684 den 21 januari ordinarie ting hölls med Tanum och Vätte häraders menige allmoge å gården Vik, närvarande befallningsmannen Anders Börgesson, häradsskrivaren Bengt Månsson, länsmännen Sven Tordsson och Tomas Kiep, nämnden

Jacob i Räländ	Anund i Eigst
Reor i Hougen	Per i Gurseröd
Lytter i Östby	Nils i Hogen
Joel i Åmott	Olof i Hala
Hans på Rundö	Anders i Hud"
Hans i Sälten	Lasse i Kalleby

§1

Ifvar Jörgensson i Elsäng låtet tredje gången uppbjuda hemmanert Elsängen, som de sig inpantat av välborne sal. överste Ferix för 400 riksdaler in specie.

§2

Änka Mari Hansdotter i Kil med sin son Anders Andersson samt till vittne Anders Andersson i Räländ, vilka bekänna varit hos häradshövdingen på Kragenäs, och tillstått att uppdragit och bortsålt all sin odelsrätt i Neanberg i Skee socken, som är en tunna skyld i Neanberg, och fördetta bortpantat av sal. Påvel Nilsson, och nu avhända det till Hans Olsson och Olof Halvardsson på Elgö till ett evärdeligt fast köp och egendom.

§3

Upplästes hans kungl. maj. allernådigste brev till herr generalmajor och landshövdingen om 1679 års halva räntas uppbärande, av dato Kungsör den 2 feb. anno 1681, samt generalmajorens ordertill befallningsmannen, om vad vad uppburit ännu kan uppbäras av den halva 1679 års ränta, på de ograverade hemman för brevet dat. den 18 decemb. 1683.

1 prästbolshemman Lilla Ulveskedi Tanums socken är ett ringa och svagt hemman, öde och nu sedan på frihet upptaget kan intet betala.

½ prästbolshemman Arendal, legat öde sedan 1663 och ännu ligger öde.

1 kronohemman Hovtorp, i kriget alldeles ruinerat, och alltsedan i ödesmål och ligger på slättbygden till.

1 krono Lycke ½ öde, bonden på bruket förarmad av fienden och kan intet betala.

1 kronohemman Skäggeröd, legat i kriget alldeles öde.

1 kronohemman Nord Kärra, varit förarmat, och åboen nu sedan taget på frihet till hemmanets uppkomst.

1 kronohemman Tegneby, helt öde, och legat över 20 år i ödesmål.

1 kronohemman Hoghem i kriget helt ruinerat, och ligger rätt utmed stora landsvägen, och kan intet betala. 1 krono Oppen ½ öde 1679, och nu alldeles av våldet förbränd.

1 krono Anders i Helland? ½ öde och ½ varit i bruk, och bonden förarmat, kan intet betala mer än för 1/8 mantal.

1 krono Helgeröd, legat öde, och nu sedan taget på frihet.

1 krono helt Sotorp 3/4 öde och sedan på frihet upptaget, på den 1/4 bott en blind förarmad man.

1 krono Väster Ryland, alldeles öde och ännu är i ödesmål.

½ kronohemman Väster Säm, ligger vid landsvägen, och av fienden dess åker och äng alldeles förtrampat.

Tvenne kronoängar Ragnilla holmen och Rörängen obbyggda, de norska låtit avbeta gräset.

1 krono Olof i Säm, Postgård, bespart 6 riksdaler för posten, blev av fienden ruinerat som stod på dess åker och äng, så den ej förmådde föra posten längre.

Raftötången, är ålatser, och av lantmätaren skattlagd, åbon finnes förarmade, och kunna intet betala.

Lur socken

¼ skattehemman, Anders i Grifseröd, förarmade och kan intet betala

1 skattehemman Reor och änkan i Hogen, föregivna att vara ruinerat och männen fängne till Halden, för där hava svarat emot utskrivningarna, då fienden utskrev, kunna intet betala mer än för ¼ mantal.

½ Svenning i Torp, haver länge legat öde.

½ Tjärndalen, en ödeplats och obygd, ligger under Hästum, prostens dess avväxte smör, gården blev uppbränd under kriget.

Vätte härad Skee socken

1 Mårten i Ånneröd, för fallit till skattevrak, och legat öde i hela kriget, och ännu öde.

½ skattehemman Stale, öde och varit fångeman, mannen Vettle död, och kan för armod intet betala.

Från Ala:7 och mål nr 4 från Göta Hovrätt volymbeteckning hos SVAR EVIIAAAH:18a kort 3/6 <i>Numreringen av målen följer originalprotokollet i Ala:7</i>	TANUM o VETTE
---	---------------

Anno 1687 Den 7 Martij ordinarie tingh hölltz medh Wätte och Tanumbz menige allmogo, å giestgifwaregården Wyck närwarande Befallndningzmannen wellbetrodde Anders Börgeßson, Lendzmännen Swen Tordsson och Tommas Kiehp medh Nembden

Jacob i Rälland	Reor i Hougen
Anundh i Eigst	Lasse i Kalleby
Lytter i Ystby	Per i Juhlssröed
Hans på Runnöhn	Rassmus i Gissleröed
Hans i Sällten	Anders i Huldth

---- 46 mål (45 mål i Göta Hovrätt)----

UTDRAG

*Ingemar Lantz har skrivit av hela.
Se mitt gårdsregister för hans material.*

Skee kyrka	Skee	1) Först är gudztiensten förrättat och hållen i Skiee Kyrka , af Hr Per Tolleson
	<i>Upplästes olika kungörelser</i>	2-3) <i>Aé: Upplästes olika kungörelser</i>
	<i>Upplästes plakat om tjänstefolk</i>	4. (<i>Aé: Från Göta Hovrätts ex.</i>) Oplästes Kongl: May:tz allernådigste placat angående huru många tjenstefolk, hwar och een böra förunnas sampt huru dee sigh i sine tjenester förhålla skohla,
	<i>Upplästes olika plakat och en längd</i>	5-7) <i>Aé: Upplästes olika plakat och en längd</i>
	<i>Om bevillning till båtsmanskläder</i>	8) <i>Aé: Ett mål om bevillning till båtsmanskläder</i>
Kärre Säm Mjölkeröd	Tanum Tanum Tanum	9-10) <i>Aé: Två mål där de instämde var</i> Swen Swensson och Hendrich Eskiellsson på Kiärre samt Kiätell i Sämb för att de hugget emot förbuud olofligen i Miöllkeredh skoug.
Holma	Skee	11) Lieutenampten Edle och Manhaftige Daniell Kiählbergh blev andragen för rätten, huru såsom han wara angifwen för Hans Excells Kongl. Rådet Fälltmarskalken, och General Gouverneruren på Endelningen af åboerne på Holma , Hans och Anders , som skulle han opburit af dem Ao 1675 14 rdr 8 öre Smt; som då med Endellningen blefwet anslaget till Cavalleriet och Hendrich Edbergh----- osv
Strömstad Lursäng	Lur	19) Jacob Trullsson af Strömstadh instempdt åboerne på hans hemman Lurssängh , Christen Olufsson och Oluf Biörnsson som der åbodt öfwer 16 åhrs tijdh och Christen i 9 åhr skogen der sammastädes uthugget, sampt låtet husen helt förfalla, innestår och Christen medh et åhrs Landskyld till Jacob Trullsson, Resolutio, Opsatt till husesynen blifwer, då huus och marck at besichtigas.
Hästeskede	Skee	34) Anders Andersson låt andre gången opbiuda hela gården Hesteskiee .

Anno 1687 den 7 marti ordinarie ting hölls med Vette och Tanums menige allmoge å gästgivargården Vik. Närvarande befallningsmannen välbetrodde Andreas Börgeresson, länsmannen Sven Tordsson och Tomas Kiep med nämnden.

Jacob i Rellen
Anund i Eigst
Lytter i Östby
Hans på Rundön
Hans i Sälten

Reor i Hogen
Lasse i Kalleby
Per i Gurseröd
Nils i Hogen
Rasmus i Gissleröd
Anders i Hud

§1

Först är gudstjänsten förrättat och hållen i Skee kyrka av hr Per Tollesson.

§2

Upplästes hans kungl.majt. vår allernådigste konung och herres påbud ,angående barna mord.

§3

I lika måtto upplästes andra gången riksdagsbeslutet för samtliga allmogen, som ej vore första gången tillstäde.

§4

Item upplästes kungl. majt. aller nådigste plakat angående huru många tjänstefolk var och en böra förunnas samt huru den sig i sina tjänster förhålla skola.

§5

Upplästes kunkl.majt.plakat om carta sigillata.

§6

Upplästes odelsskattlängden för Vette och Tanums socknar.

§7

Upplästes kungl.majts. allernådigste utgångne bönedagsplakat.

§8

Samtliga allmogen samtycka och bevilja med lika summa och bevillning till båtsmans klädernas förskaffande som i Kville och Bullaren med daler silvermynt och där det ej utgår vilja den innan där anmana kläderna fylla var som bristen, och ändå veta hr befallningsmannen en desektion?? För hans möda och omak.

§9

Välborne major Falkengren låtit inciterat Sven Svensson och Hendrick Eskilsson på Kärra för de huggit mot förbud i Mjölkeröd skog, samt och visandes en kopia av förbudsbrevet, som är skett på ordinarie ting i Hede den 16 februari anno 1686, här emot Hindrick och Sven Svensson kan ej neka, men berättat att deras moder hustru Karin i Kärra haft lov därtill av välborne majoren, och till den ända hava de kommit dit, och

hämtat var sitt lass. Sven Svensson bekänner där huggit en gran var barkslagen, som i sommar är bliven torr, haver och Hendrik haft lov av Christen i Mjölkeröd, och bekänner huggit små furor och en gran, och blev därav som kördes i blötan 3 eller 4 små lass.

Resolutio. Och efter de beropa sig på hava välb. majorens förlov, varför här med uppsattes till nästa ting emedan majoren är bortrester.

§10

I lika måtto är Kiöstel i Säm instämd, som och emot förbud huggit olovligen i Mjölkeröd skog. Kiöstel mötte kan ej neka huggit där 4 små gran krokor av roten och så några små gamla grankrokor av roten och några små granstubbar och toppar, och lade på ett lass och körde hem.

Resolutio. Kiöstel som rusthållare, beropar sig på välborne fru majorskan , vill förmoda avbedja målsäganden, helst han sitter för ett stort rusthåll.

§11

Löjtnanten adle och manhaftige Daniel Kiählberg andrager för rätten, huru såsom han vara angiven för hans excellens kungl. rådet, fältmarskalken och generalguvernören på indelningen av åborna på Holma, Hans och Anders, som skulle han uppburit av demanno 1675 14 daler 8 öre smt, som då vid indelningen blivit anslaget till kavalleriet och Hendrik Edberg, och borde dessa 14 daler 8öre smt, intet komma till dragonerna, eftersom dragonerna för uppburit sina 14 daler förrän ryttaren kom, finnes så samma deras supplik av kungl. rådet fältmarskalken och general guvernören resolverat, nupåsamma indelning i Kville, att löjtnanten skall sig på åbornas supplik förklara, eller och bifalla till supplikanten dess fordran, vad annorlunda sker och angivet är, riktift i sig själv, skall denna fordring icke allenast uppbäras av löjtnantens anslagna hemman och lön, utan och hava sig hårt tilltal förveta vid generalmunderingen, än finnes av hans nåd hr generalmajor och landshövdingen ävenväl resolverat på samma supplik på revisionstinget i Vik den 11 september anno 1686. I det supplikanten beklagar sig intet njutit hans excellens fältmarskalken och generalguvernörens resolution till godo, ty förmenas löjtnanten sådant genast att efterkomma, eller man nödgas bonden genom exekution där till förhjälpa. Kunnandes hr löjtnanten intet i konsideration, att han ville säga major Munk på samma sätt av dragon kvarteren uppburit, efter var har söka sin man, och major Munk lärer betala till dem det han uppburit. Här emot föregives av hr löjtnanten, att i ödmjukhet genom sin skrivelse föredragit generalmajor och landshövdingen här av sammanhanget, att Erik Eek uppburit av Kroken, och det samma överskickat till kornett Eek, som med sin skrivelse inkommit till löjtnant Kiählberg, och föredrager där i, att fått sitt hemman i stället för Kroken på Inland, som hans ränta blev honom där sekvestrerat och beropar, om något vara uppburit, är det av löjtnant Trohnberg skett, där emot finnes

broder sal. Erik Olofsson på Fredrikshald för dess ägande 3 sättningar skyld därpå 5 riksd courant, vilken Erik har barn efter sig, attt för den skull skall Halfvard som äger halva bruket i Hålt, återlägga och betala sin broder Per hälften, som är $2\frac{1}{2}$ riksd, och sedan när sal. Eriks barn framdeles skola vilja sälja deras jordi Hålt, då bägge bröderna vara lika delaktigaden att lösa, varav följer att desse båda bröder, besitter Hålt som är en tunna skyld. Befinnandes där ännu en syster, som äger Per Andersson som sitter på platsen under Hålt, Orredalen benämnd. vid namn Joranna Olofsdotter den bliver i avräkning för sin ägande $1\frac{1}{2}$ sättning i Bolbyen Hålt, på platsen Orredalen, som nu av lantmätaren är skattlagd för $1\frac{1}{8}$ mantal. Halfvard skall betala till dragonen Johan Hansson dess tre riksd till nästkommande påsk, men till brodern Per Olofsson betalas de $2\frac{1}{2}$ riksd nästkommande höst när inbärgat är.

§10

Hr Ryttmästaren välb. Frderich Köhler vilken in anno 1680 var med dess anförtrödde kompani inlogerad här uti länet, och hade dess egen hemvist på Vettelanda uti Vette härad Skee socken, hade medelst dess då varande mönsterskrivare, som ännu vid samma kompani tjänar, ehuru väl förbenämnde ryttmästare därifrån changerat, låtit instämma några hemmans åboer, som den tiden och året varit dess kompani anslaget, med deras kvitenser, att bevisa till vem de denna 1680 års ränta havabeta, eftersom hr ryttmästaren medelst regementskrivarens räkningar för en del skall vara prelancerat, som voro efter skrivnedär inkallades nämligen.

1: Hans på Lunds Ödegård $1/4$ hemman framlade ett kvittens utgivet på Vettelanda d. 14 december anno 1680 däruti hr ryttmästaren själv kvitterar på samma års skyld sex riksd smt, denna Hans kom samma år från Sön till Lunden, och bevittnade länsmannen med nämnden att samma gård låg då mest öde.

2: Erik i Lilla Hjältsgård $1/4$ hemman framlade 2^{ne} hr ryttmästare saker, den ena utgiven till ryttare Anders Skarin d. 11 maj 1680 på 4 dal 19 öre, och den andra sedeln till ryttaren Anders Flygare, som vorden tillåtit av d. 13 juli anno 1680 av denna uppbära 4 dal. smt.

3: Hans Bonngart i Tjærndalen $1/8$ hemman framlade en hr ryttmästarens utgivne sedel daterat Vettelanda d. 7 maj anno 1680 med den samma vordet tillåtit ryttaren Per Persson uppbära 3 dal 26 öre smt.

4: Håkeby uti Tanums socken 1 kronhemman förmedlat till $\frac{1}{2}$ låg anno 1680 alldeles öde och nästan avhyst, blev på 3 års frihet anno 1681 upptaget, var av ingen ränta varit betalt.

5: Raftötången skattehemman $1/4$ framlägger ryttmästarens sedel av d. 7 juni 1680, varmed tillåtes ryttaren Olof Dufva därav uppbära 6 dal. 21 öre silvermynt.

6: Solbräcke $\frac{1}{2}$ skattehemman framviste dessa hemman åbor 2^{ne} avl. ryttmästaren utgivne sedlar den första av d. 9 marti 1680, varmed tillåtes ryttaren Hans Berg uppbära fem dal smt. Den andra av d. 17 juli anno 1680 varmed tillåtes ryttaren Arfvid Joensson att taga av Solbräcke 5 dal 19 öre smt.

7: Yllfvar i Vitevall kronohemman 1, därpå bodde en gammal skröplig man, som redan för några år uti fattigdom dödde, detta vittnade nämnden att samma år, låg merendels gården öde, och några år därefter upptagen på frihet, där fanns intet kvittens.

8: Vivika Påvelsdotter för skattehemmanet Arendal framlade 4 st. sedlar, av hr. ryttmästaren skriven och underskriven, den första till Niclas Andrijs daterat d. 5 marti anno 1680 på 10 dal silvermynt, den andra daterat d. 13 juli anno 1680 tillåtit samma ryttare uppbära 4 dal smt. D. 4 september tillåtit Jacob Lindberg uppbära 6 dal., och den sista av d. 19 september tillåtit samma ryttare Lindberg 8 dal smt, som göra tillsammans 28 dal. smt. Denna Vivika Påvelsdotter, med nämndens bevittnande betygade att denna gård låg samma år alldeles öde och utan åbo, uti vilket ödesmål han och kom sistleden krig, men måste likväl skatta få för detta som pro anno 1679 dess halva års ränta betala, efter kvartermästarens Fredrick Cossacks kvittens, daterat Mjölkeröd d. 26 maj anno 1681., näml. 14 dal 8 öre silverm., så och båtsmanspenningar 1 dal. 8 öre, och för Neanberg i Skee socken som och då låg öde 6 dal. 13 öre båtsmanspenningar 20 öre silvermynt. Ännu bekände Vivika Påvelsdotter att 1680 års ränta, betalte hon till löjtnanten Arfvid Dahlberg, och hade därför hans kvittens, men in anno 1683 kom kvartermästaren Cossack och tog samma kvittens från henne samt gav henne sin revers igen, några år därefter kommer denna mönsterskrivaren Erik Norn, och levererar henne desse 4 föreskrivne av hr. ryttmästaren utgivne sedlar, och tog då kvartermästaren Cossack revers igen, det mönsterskrivaren allt ej neka kunde.

§11

Hr majoren välborne Christopher Falkengren, fullmäktiggjord rustmästaren Måns Ekeröth som instämt Joen och Truls i Arendal för olovligt skogshygge i Mjölkeröds skog, som är hr majorens rusthållshemman. Truls är död men Joen mötte och svarade, huru han efter sin husbondes Vivika Påvelsdotters begäran skulle med sin sal. gårdsbo köra till Mjölkeröd skog och efter hr. majorens henne giva lov hugga där 2 lass ved. Varpå de

foro åstad, och talte med trumslagaren Anders Falk, som är tillsyningsman darsammstädes, vilken här närvarandes bekändev att desse Arendalsbönder voro framme hos honom både när de drogo till och från skogen. Joen i Arendal sade och att samma gång svarade Falken, det han vade väl hört, det hr. majoren lovat Vivika 2 lass ved, och länsmannen i Kärra tre lass ved, varför han kunde dem intet hindra. Falken kunde sådana ord ej neka sagt hava, men likväl varken lovade eller förbud fara till skogen. Falken bekände och att de körde fram till gården Mjölkeröd med de 2^{ne} lass ved, och var intet emot än något smått av huru gaskar?

Resolutio: Varför av en så beskaffad sak efter Falkens egen bekännelseoch att bönderna intet hemligen sig i skogeninsmugit, kännas de fri för tilltal, men Falken som sådant ej hindrade må därför hos hr. majoren svara.

§12

Borgaren i Strömstad Per Andersson Hogdal instämde Joen Andersson i Mörk för undfångne 33 riksd 11 öre smt, och det på huggen last. Joen Andersson mötte som bekände att, han för 5 år sedan uppbar samma penningar och för den samma huggit last, och till stranden nedfört, som där allt allt sdean legat dels ännu tillstädes, men gammal och bortskämder, och dels kan vara bortstulen. Joen i Mörk bekände där hos att han lagt sin plog neder på åkern, följde med Per i Hogdal till stranden, där slöto köp om lasten, var sort om dess värde, varandes ingen däröver, Per Hogdal nekar ej han sett en del av lasten, men den var oduglig, men Joen i Mörk svarar, att där var andra som velat köpt lasten, men fick intet för Per Hogdal, och det var orsaken att Per Hogdal blev sviken av holländare som lovat komma att hämta denna last, och det för den skull att de holländska farten blev öppen på Norge. Nämnden med flera av tingsökande allmogen visste nog att beklaga, det deras stora arbete blev förgäves nedlagt i synnerhet nämndemannen Joen i Åmott som är morbroder åt Per Hogdal, vilken dock ej annat än sin sanning säga måste det denna Joen i Mörk huggit en hoper last och nedfört på stranden, som en part ännu där ligger. Denna Joen i Mörk är nu så av sig kommen och uti armod, så att han är av befallningsmannen från gården utsagd, en annan insatt, och återstår med en stor del kronans skatter, därtill med finnes en stor husröta på gården, så att man tvivlar dess ringa egendom lärer tillsträcka.

Resolutio av sådana skäl och att hos denna Joen i Mörk finns stor fattigdom och många flere skulder, och han hinner ej till betala, ty kännas Per Hogdal till den befintliga last som Joen i Mörkj kan hava på stranden liggandes, att göra sig den så nyttig, som han bäst kan och gitter, och för dess övriga pretention vara nu och hädaneftir fri.

§13

Befallningsmannen välbde Bengt Monsson androg för rätten, huru såsom vid senaste revisions tingi Rabbalshede, Halfvard i Hallsängen vart av tingsrätten tillkänd att plikta för utsläppt vådeld, 100 daler smt, och därtill med målsägande rätten konungens ensak för gjord skada i Hallsängens skog efter mästimanna ordom och värdering till 75 daler smt. Nu haver strax därpå befallningsmannen låtit genom länsmannen och nämndemännen Lyster i Östby och Joen i Åmått strax hemsöka dess bo, och all dess egendom litet eller mycket värdera som efter inlagd längd belöper 120 daler smt 26 öre. De 20 daler 26 öre smt avgår uti åtskilliga hemmanet skyldiga skatte och utlagorsom befallningsmannen här förklarar, de 100 daler silverm böter haver befallningsmannen dels fått dels med löfte försäkrat, så att de kunna fullgörandes men de 75 daler silvermynt för skogsskadan kan ej bekommas, begärandes för den skull befallningsmannen att till dess räkningar verification tingsrättens vittnesbörd, samt vidare resolution för skogsskadan, som ej kan gäldas, måtte honom meddelas.

Resolutio: Så emedan nu ingen mera tillgång finnes hos denna Halfvard i Hallesängen, ty kännas han för dess återstående 75 daler smt att arbeta på Bohus i avrening till 4 öre smt om dagen som belöper 600 arbetsdagar.

§14

Jacob Olofsson i Strömstad låter uppbjuda 1 tunna 9 settingar dess pantejord i Nibben 2 gången.

§15

Jacob Olofsson Rällen från Strömstad framlade i rätten en obligation som han låtit författa och skriva i Strömstad, att vara skyldig till Nils Julsson dess sväger 200 daler smt, som Jacob ville skulle protokolleras, och därför pantsatt dess arve odelsgård Solberg i Skee socken. Nämndemannen Joen Olofsson i Åmått protesterade häremot som är av samma börd eftersom Jacob Olofsson Rällen synes härmed oönskligen vilja undgå, dess släkt därmed att förfördela.

§16

Björn Olofsson i Blåskog låter uppbjuda 16 settingar skyld i Blåskog, som dess svärfader Anders Torbjörnsson sig tillpantat för 100 daler courant anno 1669 d. 16 juni första gången.

§17

Per och Jacob Taraldssöner på Röd med Helga på Otterön, och Joen Taraldsson på Grebbestad plikta för stemne för sittande mot strandriddaren Isack Jönsson, vardera 3 daler smt belöper 12 daler smt.

§18

26 juni

1673

§8

Strandridaren från Strömstad Isaac Joensson instämt Per Taraldsson på Röd, och Helge på Otterön, förmenande att dem vara bekant några båtsfolk, som bortrott med någon våt vete, som bärgades av ett vrak som förföll vid deras öar, begärandes att Per och Jacob på Röd och Helge på Otterön, skulle avlägga deras ed, att de härom ingen kunskap viste, att därav försnillat kronans tull och rättighet, alla 3^{ne} framlade deras händer å bok, och erbjödo sig eden i detta mål avlägga, som dem uppgav, på deras höga förpliktelse, av deras själs salighets förlust, ingen viste mer än Hans i Kuseröd, Jacob i Edsvik och Anders i Kämperöd, som var av ganska ringa värde.

§9

Borgaren Jacob Olofsson i Rellen uti Strömstad lät uppbjuda sin pantejord i Nibben tredje gången.

§10

Björn i Blåskog lät uppbjuda 16 settingar skyld i Blåskog andra gången.

§11

Anders i Rungstung plikta för stämning för sittande mot hr. prosten Jesper Pinck uti en gäldsak.

TANUMS SKIBERI 1693

Anno 1693 d. 26 juni var efter en till vederbörande härads hövding, av befallningsmannen i Norrvikens fögderi väbetrodde Bengt Månsson, gjorda notifikation om en högemålsak ett extra ordinarie ting utskrivit, att hållas å gården Kragenäs, över ett kvinnfolk som tjänt drängen Sven Renniksson i Hjälmen, uti Tanums härad Lurs socken beläget, kvinnfolkets namn Marit Uddsdotter, som för några dagar sedan fött i stillhet ett foster och lagt å lönn. Övervarandes vid denna extra ordinarie tingsrätt ovan bemälte kronans befallningsman länsmannen i Tanums härad välakt. Sven Svensson, samt av häradernas edsvurne nämnd, Rear Thorsson i Hogen, Per i Gurseröd, Anders i Rällen, Gude i Håkeby, Olof Tronsson i Ljungby, Hans i Säm, och Guttorm i Rungstung, så och emedan Vette härads nämnd är fjärran boendes, ty haver man till en full nämnd, sammankallat och uttagit av allmogen några ärlige och beskedlige dannemän, som voro, Anund i Torbal, Knut i Ryrs Ödegård, Anund i Nygård, David i Fåraby, Olof Knutsson i Lursäng.

Då berättade länsmannen huru såsom näst förlidne torsdag, som var den 22 juni vid middagstid, kom prosten och kyrkoherdwen här över Tanums församling magister Jesper Pinck, till honom på sitt hemvist Kärra, havandes med sig en av kyrkvärdarna i Lurs socken,

Helge i Ek benämnd, och gävo honom till känna, huru ett rykte skall vara i bygden, det denna Sven i Hjälmen tjänstehjon skolat med sin husbonde avlat barn, och förmenas det fött, eftersom några tecken och liknelser på dess bröst som runnoav mjölksådan förmärkas kunde, bedjandes honom över detta göra en tjänlig undersökning. Länsmannen strax på stunden i följe därav begav sig på vägen, och under vägs tog med sig 2^{ne} nämndemän som voro Gude i Håkeby och Hans i Säm, då när de kommo i Svens stuga, låg Sven i sängen, men hon satt på väven och vov, som han nu litet stått, steg Sven ur sängen, och blev länsmannen strax varse på konans särk för bröstet fläckar av mjölk, då länsmannen henne genast tilltalade, om det det rykte i bygden det hon måtte anten vara med barn eller om hon det fött, som synes ej olik, var hon gjort av det, då nekade hon strax och ville det ingalunda tillstå, drängen Sven som var husbonde åt konan, gick åt koven, som var en liten kammare bredvid stugan, och kallade till sig länsmannen, bad honom intet göra något larm härom, då svarade länsmannen sådant tal gäller inte nu, frågade honom om han vill istillhet och med godo giva sig fången, svarade han intet utan gav sig strax i stillhet därefter sände länsmannen bud efter grannens Halvards hustru, och bad henne försöka, hennes bröst efter mjölk, men konan ville det ej tillåta, utan höll händer och armarna i vägen, förrän omsider länsmannen måste själv taga i särken, och som bröstet skulle uttagas, rann honom mjölken i händerna som länsmannen frågade henne var fostret var, svarade hon i skall väl få se det, och bekände att hon något träget suttit på väven, och därmed missgick det för henne, om lördagen näst tillförne, som var d. 17 hujus, gick så konan Marit med länsmannen uti koven, tog upp ett par tilljor, och rev litet neder i jorden, tog hon själv det upp, som hon det i några linneklutar, invecklat och insytt, som nu här på tinget framvisades, och prövades ej vara fullt halvgånget, men eljest ganska litet foster som aldrig haft liv. Länsmannen berättade och huru denna konan om lördagen hade stängt förstugudörren, och genom en liten flicka som var hos denna sin broder Sven, lät säga för grannhustrun Tyri Eriksdotter hon var gången åt bygden, denna hustru Tyri Eriksdotter inkallades, som bekände att Sven Renniksson var om lördagen inte hemma, utan på Resö och kokade salt, hemkom dock om aftonen, men om söndags morgon stod Sven ute på gården och sade att Marit var gången åt Skee socken till sin syster, som tjänar i Holma, fram om middagstid som folket var kommet från Lurs kyrka, stod konan Marit kyrklädd ute på gården, men då talade den ena till den andra. Eljest berättade denna hustru, härav intet mer veta, utan vad länsmannen sagt, att han ville hon skulle försöka hennes bröst. Denna hustru säger och, hon hörde det att Marit satt på väven och vov om måndagen, och sedan de andra veckan intill hon blev

Ting den 8-10 oktober 1694 i Hede – fortsättning.

Kärra Arendal	Tanum Tanum	5. Wiwicka Paulsdotter i Kiära innstämbdt sina Landbönder Jon och Guttorm i Arendahl , för det de willia wijka från bruket, oackadt at hon efftergiffwit 15 settingar Åhrligen på Landhskylllden ----- osv
d. 9 Cont: Tinget		
Nordby	Hogdal	6. Det hafwer Hans Excell:s Hr General Lieut:nen och Gouverneuren ----- osv <i>Aé: Ett omfattande mål som avser frälsegården Norby i Hogdals socken.</i> <i>Målet omfattar nästan 6 sidor och avslutas med följande:</i> ...Men Alldenstundh man seer och förnimmer det någre Rättens Ledamötter som warit den tijdh aff Nämndens samme Jorderansakning och skattläggning underskrifwet och verificerat, med Nampn och Signete, dy annståår icke TingzRätten sådant på detta ställe medh een ändtlig domb att qwällia, utan i underdån. ödhmiukheet, höga öfwerheetens nådiga Ompröfwande /: dermed Ransakning och Rättens betänkiande :/ Submitterar.
Kil Hessland Rossö	Lur Lur Tjämnö	7. För Rätten framträdde Hans Olufsson i Kijhl Och bekiände huru såssom att de af honom effter gifwit Panttebref å Tinge A:o 1680 d. 12 Aug: medh Grim Andersson i Hesslandh uthlagde 25 Rdr courant på Fem settingar skylldh i Hesslandh af dem beggie inpantade aff Jacob Andersson på Råssöön uthi 12 Åhrs tijdh at wara oigenlöst, haar Grim Andersson återlagdt till Hans Olufsson i Kijhl, des 12 Rdr 24 öre Smt. Oppdragandes i så måtto des halfwa Pantterättigheet till ofwanbenämde Fem setting:r skylldh i Hesslandh till Grim Andersson i alla måtto så att han effter denna dag i föllie af förra brefwetz innehålldh intet har uthi samma Fem settingar skylldh i Hessland att Prætendera.
Kalvö	Tanum	8. Hans Peersson på Kalfön i Tanums sochn framträdde för Rätten, och gaff tillkiänna huru såssom han frijwillit och med wählb/et?/änkt modh, har hoos sig beslutat, at sedan han nu åhr kommin till een tämmelig Ålder öfwer een Femttijo Åhr, Och lefwat allt hijt inn till uthan Äckta ståndh, men i sin Yngre Åhr afladt Pijgebarn Gunnil den han från Barndommen haar oppfödt, och nu till een 18 åhrs ålder kommin, hwilket Pijgebarn och des dotter har alttijdh wijsadt sig mot honom hörsamb, och besynnerligen nu sedan han kom till något förstånd och ålder warit trogin öfwer des Fattige och Ringa förmågo. Så att han der aff åhr wordin beweckt, för denna sin dotters Gunnil hans dotter Lydno och trooheet henner med någor taksamb Och Faderlig wellgierning bemöta, Och fördenskulldh I krafft her af Testementerar henner all den ringa Lössöron och aflingegodsz som widh des afgang eller dödh effter honom kan finnas, ware sig hwadh det hellst wara kan, dödt eller qwitt etc. Så wijda som han sin öfrige Lijftijdh uthan Äckta ståndh och Äckta Lijfzarfwingar öfwerlefwer. Men i Fall han skulle förändra sitt ståndh, Lofwar och försäkrar Hans Peersson ändå denna sin dotter Gunnill medh taksamb belöning dessförinnan ihougkomma, och som sitt Äckta Barn ehrkiänna och wedergiella.
Tanums Prästgård Arendal Stora Arendal Lilla	Tanum Tanum Tanum	9. Probsten och Kyrkioherden i Tanumb den åhrewyrdige och höghlärde Mag: Jesper Pinck gaf klageligen tillkienna huru såssom åborna på Prästebohls hemmannen Stora Arendahl M:l och Lilla Arendahl ----- osv <i>Aé: Målet omfattar ungefär 1½ sida.</i>
Hogen Tyft	Lur Tanums hd	10. Nämndhemannen Åhrlig och beskiedelig Reor Tohrsson i Hougen gaf för Rätten tillkienna huru effter des afljdna hustrus sahl. Tohra Nilssdrs dödd medh hwilken han under warande Åktenskap ingen barn tillsamman afladt, des sahl: hustrus Närmaste arfwingar, som åhre de Barn och barnebarn dem hon i första giften med sahl. Trulls Gunnarsson i Tyfft afladt hade, Nembl:n 3ne söner Gunnar, Nills och Oluff, och een Dotter Marit ----- osv <i>Aé: Målet omfattar ca 1½ sida</i>

1696

556

Till Befallningsmännen och städerne om **Landzwägarne och Broerne**
31 mars

854

Öppet breef och Fullmacht för Måns Lillia at wara gästgifware i sin Swärfader Alexander Magni ställe i **Smedzerödh**
9 juni

858

Resolution för **gästgifwaren utij Torpe härad**, Mårten Rassmundsson, och Amundh Barck sampt Befallningzmannen Borgh emillan
10 juni

897

Två dokument som handlar om **reparation av Strömstads kyrka**
16 juni

935

Resolution för gästgif:n Mårten i **Holm** och Amundh Barck om krögerie som Befl:n Borgh ruinerat
4 juli

986

Fullmacht för Anders Erichsson Pijhl på **gästgifweriet i Kärra**
13 juli

1012

Caution emoth **Planders** wålldsambl. handterande
21 juli

1083

Petter **Plander** och Inspectoren öfwer **pärlefiskeriet** Anders Pijhl
4 augusti

1224

Resolution betr. **capellanen Wilhelm Brun**
20 augusti

1166

Till
Befallningzmannen
Carl Ericsson M:
Borgh Petter Kall
och B. Månsson om
**mijhlepålarne och
gästgifwaretaflor
ne**
26 augusti

Såssom effter förra aflåthne ordre man ey annat (*Aé: Svårare handstil att tyda*) will förmoda att nu all behörig anställt är giort om Mijhle påhlarnes anskaffandhe och upprättande, iämbwähl all Landzwägarnes måhlande hwareffter samma Mijhlepåhlar uppsätties; dy will iag hafwa samma ährendhe hermedh itererat medh Beställiding? att i eder på det högsta winnläggia icke allenaste mijhlepåhlarna effter modellet låhta uppsättia såwähl till heela, halfwa som 1/4dingz Påhl:r utan och widh alla gästgifwaregårdar låhta upphängia behörige Taflor med beskrifing? om wägn emillan hwart gästgifwerie den Resande till effterrättelse, kunnandes man deriempte på een sijda låhta settia härads Wapn och på andra sidan 3 Cronor, för alting så lagandes att alt detta innan Novemb: Månadz ingångh blir effterkommit och fullbordat, så att man ey behöfwer herom vidare påminna, och iag förblifwer.

1167

Dito till Uddevalla stad
26 augusti

1209

Dito till Uddevalla
6 september

Aé: Man skriver att man skall hos lantjägaren Bourdon begära det antal ekar som behövs för att göra **mijhlepålarne**.

1237

till
befallningzmannen
Bengdt Månsson
angående
MijhlePåhlarne
16 september

Till swar uppå Befallningzmannens incombne skrifwelsse under d. 11 hujus Länder dhetta, at hwadh Mijhlepåhlarnes förfärdigande wedkommer som så mycket swårare? kan förfärdigas i denne påkomede höst som endehl af dhe framförde träen skohla wara oduglige. Till sielfwa Påhlarne, utan allena tiäna till Knäppen, hwarföre andre Träen i winter skohla framkiöras, och ehuru wähl man borde hafft bättre upsicht när Träen framskaffades at sådanne blifwit dertill utsöckte som kunnat warit tienlige så är nu ingen vidare ordningh utan måste dugligare Träen i winter framskaffas och dhe förre som oduglige ähre brukas till Knäppen, Kunnandes man således låta beroo med arbetet till wahren, när emedlertijdh om alltingh föruth blijr behörigh anställningh giordt, mijhlepåhlarne sättias elliast i ordningh till heela ½wa 1/4dingar effter som dhe falla från

KÄRRA

1700

vara oskäligen, och för den skull beviljades att få sitt skatt och skötebrev.

§13

Olof Simonsson i Surtung beviljades skatt och skötebrev på 9 sättingar skyld i Surtung i Tanums socken, som voro 3 de gången uppbjuden den 5 maj anno 1699.

§14

Drängen Jacob Nilsson Stuut, av 78 daler 10öre smt fäderne arv, som är fört utan rikes betalt sjättepenningen med 13 daler 2 öre smt som kronobefallningsmannen haver till uppbörd taga.

Den 8 kontinuerades med tinget.

§15

Förmyndaren Olof i Sör Kärra, framträdde för rätten, och begärde något för dess besvär med pupillen Jacob Torsson uppfostran, den han uti sex års tid haft hos sig, att han nu hädanefter sin kost och kläder själv förtjäna kan. Alltså beviljades honom av rätten de 6 daler smt jordepenningar i Kalleby, som jämväl nu på skiftesbrevet blev antecknat. Har nu sedan att svara för 11 daler och 10 öre smt vid Jacobs myndiga år honom att leverera.

§16

För rätten inlade änkan och gästgiverskan i Hede, äreborna och gudfruktiga hustru Johanna Jakobsdotter, ett upprättat skifteskontrakt, för dess styvdotters hustru Elsa Sophia Krulls moderne arv till 300 daler smt, upprättat in anno 1683, som uti rätten blev uppläsen, och till alla sina delar konfirmerades, och såsom Elsa Sophia Krull nu är gift med mons. Jacob Farter, så svarade han uti sin hustrus närvaro med henne, att han intet har där emot att säga när det fullbordas.

§17

För rätten hade Rasmus i Klätta, och skepparen Tohre Svensson i Strömstad, instämt å deras hustrus och medarvingars vägnar, Amund i Torbal, som sitter och brukar deras odeljord i Torbal. Alltså har tingsrätten häradskrivaren Jonas Eriksson committerat, som han och upprättat skiftebrev över 14 sättingar skyld i Torbal, som Amund av oskyldiga män inlöst, samma jordeskittebrev daterat den 21 januari anno 1699. Varandes sedermera Rasmus i Klätta förlikt med Amund i Torbal, att skola hava i betalning för den broderlösning efter sal. Johan Amundsson av vilken Rasmus i Klättas hustru med dess medarvingar född är, och efter samma brev belöper 4 2/3 sätting, för varje sätting 3 1/2 rd courant, eller 5 rd 8 öre smt, gör för dessa 4 2/3 sätting 21 rd 16 öre, av vilka dock Amund i

Torbal kommer tillgodo för fordrans infrälsande han på kostat, för denna broderlösen, allt efter förberörde skiftebrevs innehåll, 6 rd eller 9 rd smt, och haver således att betala Rasmus i Klättas hustru och dess medarvingar för den broderdels lösen 15 rd 16 öre. Sammaledes Siuhl Hansson i Korungeröd i Bullaren, vars farmoder var systeren till Johan Amundsson, Tohra Amundsdotter, som jämväl för sig och sina medarvingar, är föravskedet 5 rd 8 öre smt sätting, som betalas sedan Amund i Torbal, innehåller för ? infrälsande 3 rd eller 4 rd 16 öre smt, med 7 rd 24 öre smt. Och såsom uti denna svåra tiden penningarna icke kunna strax av Amund betalas, alltså förelades honom dag till hösten, skolandes då när som penningarna levererat, och för rätten göra bevisligt, få därför laga köpebrev. De andra tvenne systrarna Bodill och Anna vars barn och arvingar, nu icke äro tillstädes, hava sin rätt som de förra uppå deras anmäla sig förbehållen.

§18

Joel i Bramseröd bekände för rätten hava bekommit av kronobefallningsmannen, för en gammal vargs dödande 9 daler smt utav häradskistans medel.

§19

Jacob Trulsson i Strömstad, lät uppbjuda en och en halv tunna skyld i Lycke 3de gången.

Sjättepenningen som faller är på förestående vårting i Hede den 7 maj anno 1700.

Drängen Jacob Nilsson Stuut, av 18 daler 10öre smt fäderne arv, som är förd utan rikes betalt sjättepenningen med 13 daler 2 öre
Summa 13 daler 21 öre

Anno 1700 den 4de oktober, hölls ordinarie och laga höstting, med allmogen av Tanums härad, å rättan tingstad gästgivargården Hede. Närvarande kronobefallningsman Bengt Månsson, länsmannen Sven Svensson med häradernas edsvurne nämnd.

Tanums härad

Vette härad

Rear Torsson i Hogen	Lytter Olsson i Östby
Per Jurdsson i Gurseröd	Joel Hansson i Åmott
Olof Tronsson i Långeby	Hans Mickelsson på Rundö
Hans Bryngelsson i Säm	Hans Simonsson i Sälten
Gude Eriksson i Håkeby	Anders Andersson i Treje
Guttorm Gunnolfsson i Rung-	Joel Larsson i Kollekind
stung -	

Efter förrättad gudstjänst i Tanums kyrka blev tinget behörigen lyst och förkunnat.

maj 1702

Anno 1702 d. 12 och 13 maj hölls ordinarie häradsting med allmogen av Tanums härad uti sin vanliga tingstad gästgivargården Hede. Närvarandes uti kronans befallningsmans ställe välaktad Johan Kiämpe efter begäran, samt länsmannen välförståndige Sven Svensson i Kärre och häradets ordinarie edsvurna nämndemän som voro av

Av Tanums härad

Regart Torsson i Hogen
Gude Eriksson i Håkeby
Hans Bryngelsson i Säm
Guttorm Gunnesson i Rungstung
Jul Persson i Gurseröd
Simon Olofsson i Kalleby

Av Vätte härad

Hans Simonsson i Sälten
Lytter Olofsson i Össby
Joel Larsson i Åmott
Anders Andersson i Treje
och Joel Larsson i Kollekind
voro borta, och berättades voro hindrade efter hans excellens högvälborne hr guvernören order med lantmätaren vid Blomsholm avmätande. Hans Mikelsson på Rundö berättades vara opasslig.

§1

S. dag, sedan som tingspredikningen hållen och tingsfreden efter vanligt sätt utlyster var, upplästes för tingsökande allmogen, kungl. majt. allernådigste fullmakt för vederbörande daterad d. 2 januari 1702, på successionen till häradshövdingeämbetet efter framlidne Anders Börjesson.

§2

S. dag inställde sig för rätten Anders Kiättilsson, boendes på hemmanet Lillefisket uti Rölanda socken på Dal, vilken presenterade en skrift underskriven av välborne jungfrun Elsa Hård på Gillanda i samma socken, den hon författa låtit på hennes egen och samtliga systrars vägnar, som voro fru Elisabeth Hård hr sergeanten Belfrages fru och jungfru Magdalena Hård, vägnar, därför uti välbemälte jungfru Elsa Hård, av samtliga sal. Per Siulssons eller Segolsson på Musö arvingar som voro igenom befallningsmannen Bengt Månssons stämning av d. 19 april 1702 inkallade, och nu sig inställde till svars, nämligen Halvard och Hans Persson med sin hustru och broders hustru, och sal. Gunnars i Björnås hustru Karin Olofsdotter som vittnar, återfordrar ett förgyllt silverbälte, som deras sal. fru moder, fru Hamfrid Stake, uti senaste ofredstiden, till sal. Per Siulsson haver pantsatt för 20 rd, och sedermera tid efter annan betalt samma summa, men icke återbekommit sin pant, därför välbemälte jungfru nu påstod, att sal. Per Siulssons arvingar måtte pålagda bliva ermälte pant att restituera. Rätten tillsporde utskickande, om han av bemälte jungfru eller hennes systrar, eller och deras förmyndare hade någon fullmakt, till denna sakens utförande. Därtill han svarade nej. Resolutio: Såsom utskickande från välborne jungfru Elsa Hård på Gillanda i Rölanda socken på Dal, Anders Kiettelsson i Lillefisket benämnd, icke är av välbemälte jungfru med fullmakt försedder, tillsakens utförande emot Hans och Halvard Pederssöner och de flera sal. Per Siulssons på Musön

arvingar, om det till honom pantsatte silverbälte som återfordras, emedan jungfruns sal. förmoder fru Hamfrid Stake, till sal. Per Siulsson på Musö, vad det var pantsatt för, skall betalt, men bältet ännu icke till deras sal förmoder eller sterbhuset skall vara restituerat. Därtill vad haver välbemälte jungfru icke heller erfått av sina systrar, eller deras förmyndare någon fullmakt, till denna sakens utförande. Kunnande och det härtill, att välborne jungfru Elsa Hård, såsom ogifter, själv ännu står under andras titel?. För den skull kan rätten denna saken till dom icke upptaga, förrän bägge jungfruarnas respektive förmyndare, avförda någon hit till orten, som med fullmakt är försedder, till bemälte saks utförande för välbemälte jungfrur, då och välborne fru Elisabeth Hård, lærer anförtro någon uti sin k. mans frånvaro, å hennes vägnar uti denna saken lagligen att tala och svara. Sedan vilket är skett, och laga stämning varder uttagen, och vederbörande tillställte vill sig då rätten uti saken till ändligt slut utlåta.

§3

S. dag trädde för rätten dragonen Börje Nilsson Stump, för stora Anräs i Tanums socken, beklagandes sig där över, att hans grannhustru Karin Trulsdotter ibidem, haver honom beskyllt för tjuveri, att han skulle på dess loge borttagit någon drosse, desslikes och lagt på hans hustru Ingeborg Halvardsdotter den beskyllningen, att hon skulle en sö eller får för dess granne Amgrim i Anräs hava borttagit. Hustru Karin Trulsdotters man Joel Olofsson inställde sig för sin hustru, vilken och tillstades var, att här på giva svar och förnekade h. Karin Trulsdotter och hennes man alldeles, att hava någon beskyllning av tjuveri dragonen pålagt, där över sig beropade dragonen till vittnes på Angrim uti Anräs och Gude i Ryk vilka av vederparterna erkändes för redeliga män, emot vilka ingenting var att excipera. Varför de, dock efter förmaning, vad edgång hade till att betyda, avlade deras eder med hand å bok, och sedan särskilt förhördes. Då på sin ed Gude i Ryk som följer bevittnade nämligen, att något före nästförlidne juletid vid pass om Mårtensmäss tiden, var han hos Angrim i Anräs, och gjorde åt honom och hans folk skor, då sade han, kom hustru Karin Trulsdotter in uti Angrims stuga, och vid det samma, befrågade Angrim av hustru Karin, huruledes det var beskaffat, med det tal, som hade gått om dragonens hustru. Då sade Karin Trulsdotter fritt ut, att dragonens hustru Ingeborg, hade ut ur Angrims fähus stulit en sö, den hon hade bundit om3 ben, och burit in uti dragonens stuga, och där honom slaktat. Sade och, att samma hustru, hade ifrån hennes man stulit drosse, uti lommarna eller kjortelfickorna där av hon spillt något, en gång när hon var in uti hennes mans Joens stuga. Och mer hade ej Gude till att berätta. Sedan inkallades Angrim, vilken betygade, att hustru Karin kommit först på advent nästförlidne år till honom på hans loge, och tillsporde honom, vad för slags korn, som han då nästförlidne vår, hade försått till dragonen Börje Stump. Då han

svarade, att det varit stritt korn, som han fått av honom. Var uppå hustru Karin sig beklagade, att för henne var någon drosse på logen bortkommen av svart havre, och sådant hade dragonen Börje uti stöp, att tillreda malt utav. Hustrun Karin tillspordes av rätten, av vad skäl hon tillade dragonhustrun att hava stulit sön eller färet. Då beropade hon sig på det Angrim hade mist en sö, som var grå. Vilket han tillstod vara skett om höstetiden 1700, och att han intet vet vart den var kommen utan omsider, om höstetiden 1701 har han fått höra detta talet. Sade sig dock aldrig hört eller förstått, att hustru Ingeborg, sådant okynne någon tid tillförne skolat hava. Hustru Karin Trulsdotter, sade yttermera, att således med berörda stöld skulle tillgått, att anno 1700 om mickelsmässotiden, hade hon gjort barnsöl, då hustru Ingeborg, varit inne uti hennes hus, vilken vid den tiden var ogift, och då om aftonen har Ingeborg gått ut, oansett hustru Karin bad henne bliva kvar, att få något mått av fisk och annat. Skolandes hon hustru Ingeborg, då den samma aftonen, tagit bort Angrims sö, och sedan 3 veckor därefter, kommit in uti hennes stuga och tillbjudit hennes man, köpa skinnet därav, vilket då var upprättat, så att han sig där med intet kunde befatta. Då hon hustru Ingeborg och på tillfrågan av Karin Trulsdotter, var hon hade skinnet fått, skall bekänt, att hon den bortkomne sön, ifrån Angrim tagit hade, till vilket allt, hustru Ingeborg enständigt nekade. Berättade och hustru Karin Trulsdotter, att om vintern anno 1701 Ingeborg tröskat åt henne, och då legat uti hennes stuga, och spillt efter sig ut ur lommarna korndrossa. Därpå hust. Ingeborg således förklarade, att hon en gång då legat inne uti hustru Karin stuga på en drossesäck om natten, och kan hända där av att efter henne något kommit ut på golvet att spillas. Joen och hans hustru Karin Trulsdotter, beropade sig på en ung pigas Britta Andersdotters vittnesbörd här uti, som dem ännu tjänar, vilken dock på tillfrågan, befanns sina 15 år ej uppfyllt. Refererade sig och på Björn Olofsson Kruses vittnesbörd i detta mål, som håller till på en plats Åsen benämnd, och är trosspojke för Kalleby och Stora Anrås, vilken nu ej var tillstädes. Resolutio: Såsom hustru Karin Trulsdotter i Anrås, beropar sig på flera bevis, och vittnen, där med till att överbevisa hustru Ingeborg Halvardsdotter i Anrås, att hava anno 1700 om mickelsmässotiden, borttagit olovligen en sö för Angrim i Anrås, vilka vittnen nu icke äro tillstädes, alltså bliver den saken till nästa ting differerad och uppskjuten, då hustru Karin med sina vittnen äntligen måste inkomma, på det rätten sig uti denna saken då till definitivt slut, må utlåta kunna.

§3a

S. dag angav länsmannen Sven Svensson i Kärä Joen i Anrås och hans hustru Karin Trulsdotter, för det de vid senaste böndagen i april, intet hade varit uti kyrkan, ej heller deras piga, påståendes allt därför, att de efter kungl. majt. böndags plakat måste laga plikt underkastas. Men som Angrim och Jacob i Anrås med Joen betygade, att han en mäktig sjuklig man är, som den stunden kan vara frisker, och den andra av

sjukdom och kåv uti sitt bröst så betagen, att han sig ingenting förmå. Han och nu berättade att samma sjukdom på böndagen honom anträffat, ursäktande sig och hans hustru, att för sin kvinnliga skröplighet, som henne på denna dag ansatt mycket hastigt, hon såsom en blygsam kvinnsperson icke kunnat komma till kyrkan. Hade och pigan varit av fäets och boskapens skötande hindrad. Ty kunde rätten någondera av dessa med plikt icke belägga utan allvarsammeligen dem föreställde, huru nödvändigt det är, att flitligen inställa sig uti guds hus, och anhöra herrens ord på sabbats och helgdagar, men besynnerligen på de allmänna och stora bönedagar, emedan de därigenom hava allsköns välsignelse av den gode guden till att förvänta.

§4

S. dag, inställde sig för rätten Gerums åbor, Olof Jacobsson, Sören Larsson, Hans Svensson, Hans Olofsson, Jon Andersson, Hans Andersson, och Olof Andersson, besvärandes sig över Assbjörn Trulsson och Truls Trulsson samt de flere av Ljungby åboer i Tanums socken, för det de intet vilja vid makt hålla en gårdsgård, stående emellan deras äng och Gerums åker, varigenom Ljungby äng bliver avbetat, och Gerums åker. Påstår allt därför att de måtte pålägga ofördröjsamt berörde gårdsgård färdig och så laggild göra, att därigenom någon skada ej måtte Gerums borna tillfogas. Ljungby åboer, nekade intet här till, allt därför blevo de och nu tillsagde för rätten, sådant obrottsligen att hålla, så kärt dem är, undvika till att ersätta den skada, som av boskap och andra kreatur kan göras, som eljest oförvarandes därigenom torde inkomma.

§5

S. dag kommo för rätten, Nils Andersson uti Risängen i Skee socken och Halvard Eriksson i Torbal i Lur socken dess faderbroder, och således med varandra förenades, att Nils tillika med sina syskon Harald och Erik Andersson, Mari och Marta Andersdöttrar nu upplåta honom till köp den odelsjord som deras fader, sal. Anders Eriksson i Välle, pantsatt hade den 20 november 1672, till sin halvbroder förberörde Halvard Eriksson, uti Torbal belägen, för 10 d. Havandes nu Halvard Eriksson honom levererat till ett fullkomligt nöje och slut över samma köp 5 d kurant, eller 7 ½ d smt, där med Nils som för sig och sina syskon samma penningar emottog, sade sig och dem vara väl förnöjda, som av deras förening skrift vidare är till att se, dat. Resö d. 10 maj sistlidne. För den skull lät rätten samma deras förening bliva med den kraft, som den efter lag åga kunde.

§6

S. d. trädde för rätten, rusthållarna av dragon rusthållet Skärbo uti Tanums socken, Hans Nilsson, Simon Mårtensson och Olof Olofsson, beboendes utrikes odelsmäns jord, till vilka de sin taga och landskyld årligen erlägga, uppvisandes de en av länsmannen Sven

igenom anbudan ed sig där ifrån icke befria kunnat, att hava dels själva dels och igenom sitt folk, huggit de förberörde 41 stockar, som där finnes borttagna vara, pålagda ersätta berörde timmer med 3 d 27 öre smt till Skaveröds åboerna, Gude och Torger Anders söner, där av vardera 1/3 erlagger, samt och efter 18 och 19 kap. B.B.L.L. plikta för slik åverkan sina 3 m smt vardera, desslikes och uti rättegångs omkostningar 5 m smt till sina kontraparter erlägga och betala.

§16

S. dag förekom hustru Sigrig Torgersdotter i Knäm i Tanums socken tillika med hennes son Anders Gunnarsson i Tanam, begärandes moderns det Anders måtte inlåtas till bruk av halva gården uti Knäm tillhopa med henne, emedan denna jordskall vara hennes odelsjord, vilken ingen skall närmare vara än han till att besitta. Påstod allt därför att hennes måg Per Ingardsson som nu sitter på en fjärdedel eller halvparten med henne, uti berörde halva gård, måtte cedera och vika för hennes son. Per Ingardsson svarade, att hans svärmoder haver på sådant villkor bruket honom uti giftermål med hennes dotter, att han skulle bliva behållen vid gården och bruket jämte henne, vilket han förmenar henne ej bör rygga. 2do berättade han, att han betalt sin svärmoder halvparten uppå den halv del henne tillkommer uti munderingen. Svärmodern sade sig intet komma med sin måg bo tillsammans, och där hos, att han intet betalt henne för någon del uti munderingen. Men om han till arvingarna något där på förskjutit, då råder han intet därför, han nekar intet, att han nu må av dem igenbekomma vad han försträckt. Hr kaptenen välb. Anders Boije påminte här vid, att han tillåtit och tillsagt sin måg att få besitta halvparten, det honom som måste hava inseende på munderingen, är väl och väl och nogsamt bekant. Per Ingardsson som beropade sig till vittnes här om på Mattis Månsson sventjänare vilken sådant skall veta, nämligen det hon lovat Per Ingardsson när han kom till Knäm, att han skulle få komma in på bruket i Knäm och där odreven förbliva. Vilket och berörde sventjänare på rättens tillfrågan bejakade. Men sade där hos, att honom intet vet huru länge han skulle bliva odreven där sittandes. Svärmodern svarade sig på ett år allenast lovat honom att där få sitta. Hindrik Knutsson den andra mågen, hade här emot intet att tala, det nu Anders Gunnarsson måtte komma in på Knäm. Hr kap. Välb. Anders Boije, protesterade däremot, att Anders Gunnarsson intet må inlåtas på rusthållet. 1mo förrän han kan för munderingens presterande, en vederhäftig kausion ställa, och 2do förmå den förra rusthållaren Per Ingardsson, för sin på munderingen anlagde bekostnad. Resolutio: Tingsrätten finner saken emellan Anders Gunnarsson på Tanam med dess moder hustru Sigrig Torgersdotter i Nedre Knäm, och Per Ingardsson uti Nedre Knäm i Tanums socken dess måg, angående besittningen av halvdelen uti 3/8 i berörde Nedre Knäm av sådan beskaffenhet, att Anders Gunnarsson intet kan hindras till att anträda de 3/8 uti Nedre Knäm, som

hans moder hust. Sigrig och mågen Per Ingardsson hit intill hava besuttit, emedan icke allenast modern sådant åstundar utan och han är närmaste odelsman till denna jord, och den endaste sin sal. faders son som för tiden lever varpå och så 2ne så icke väl kunna begå. Dock likväl varder honom detta bejakat med det uttryckliga förbehåll, att icke allenast Per Ingardsson lagligen därifrån måste avsägas, utan och att han Anders Gunnarsson förut måste prestera en vederhäftig kausion på munderingens vidmakthållande, och där hos erlagger och betalar Per Ingardsson den del, som han kan bevisa sig uti munderingen tillhandlat hava av svärmodern och hus som arvingarna efter lagligt och billigt värde.

§17

S.dag blev hustru Olug Andersdotter i Backa i Lur socken pålagd betala till Simon Ivarsson på Rossö de 2 rd, som hennes sal. man och hon sig påtagit att betala för Gissle Andersson i Knäm, för lång tid sedan, men ännu icke betalt, oansett de där emot undfingo sin förnøjelse, uti Gissles odelsjord uti Backa igen. Vartill hon så mycket mera skyldig är, som hon ännu sitter med sina barn uti oskiftat bo efter sin sal. man och där hos nogsamt därtill uti boet medel finnes lära.

§17a

S. dag förvistes Erik Torkelsson i Krossekärr, till att söka vad utslag som msp. Mourman på tullkammaren i Strömstad gjort om den funna svinåm av Hans i Gissleröd, så vida han någon finna del eller hittelön vill åtnjuta, och därtill berättigad vara kan, jämte eller fram om Hans i Gissleröd.

§17b

S.dag blev nämndemannen från Bullarens härad, Anders Hansson i Fressland i Mo socken, således förenter med Lars Andersson i Lerdal och Olof Hansson i Södra Svandal i Tanums socken om en plogstut som Lars i Lerdal av Anders haft på foder nästförrekne vinter, men när han var nästförlidne vårtid, uti Södra Svandal hos Olof Hansson och plöjde blev om natten fältt av odjuren, nämligen att Lars betalar till Anders Hansson 2 d 16 öre smt, och Olof Hansson 2 d innan nästkommandes Tomas mäss dag, varmed sig Anders Hansson benöja låtit., anseende sina kontraparters fattigdom, och den olycka igenom deras förseende härvid timad var.

§18

S. dag besvärade sig läns mannen Sven Svensson i Kärra över åtskilliga av allmogen obetänkte människor, som den uppsatte vette till landets försvar på en höjd vid Kärra, violerat och borttagit, påståendes att de som sådant gjort, måtte för sådan sin djärvhet plikta, emedan de andra av allmogen där igenom lidit den stora skadan, att de hava måst kvittera andtid i hömanaden, och den samma åter igen, icke utan sin stora bekostnad uppbygga. Olof Simonsson i Helgeröd

framkallades som tillstod omsider sig tagit en liten kubbe, som från berget nederfallit, när han en gång tog ljunng om hösten nästförlidne år till att bränna. Simon Gunnarsson i Björnås, tillstod och sig varit där uppe uti berget, och där ifrån tagit ett trä och kört det hem till torkeved i kjölnan. Berättade och han att Olof Andersson i Rörvik, haver samma gång tagit ett träd där ifrån, vilket ännu tillstades var. Resolutio: Tingsrätten prövar skäligt denna saken om Kärra vettens eller vårdens violerande och borttagande, till nästa ting differera, på det länsmanen Sven Svensson och de flera som detta ärendet kan angå, måge hava tid och rådrum uppspana alla dem, som uti denna saken om vårdens borttagande någon delaktighet hava. Var om för denna gången någon behörig visshet icke kunnat förebringas.

§19

S. dag begärde Jöns Uddsson eller Ottersson på Kalvö, att honom måtte tillåtas upptaga 1/8 hemmanet eller platsen under Långeby, och att han kunde njuta rättens försäkring, det han icke må oförmodeligen ut hävas, när som han brukat det uti sitt esse. Viljandes han giva till rusthållet Långeby sin skatt därför, men icke hava delaktighet uti munderingen, varför Långeby häftar denna platsen eller torpet, haver en bonde Olof Vettleson benämnd sig tillpantat, för pass 11 rd smt, och det botten, men är äntligen anno 1700 när bullret påstod avrymd med hustru och barn till Norge, för vilken orsak skull kronans befallningsman Bengt Månsson påstod, att han sin panteskilling under kronan förbrutit. Rusthållarna Hans Torgersson och Gude Svensson voro förnöjda där med att han samma platsen där bruka kunde få antaga. Varmed och välborne hr kapten Anders Boije var till freds, i anseende till rusthållets konservation, emedan denna platsen en tid lidit till ödesmål, och merendels varit öde. Resolutio: Emedan som Jöns Uddsson på Kalvö, nu erlägger till kronans befallningsman välbetrodde Bengt Månsson de 11 rd smt pantepenningar, som den anno 1700 avrymde Olof Vettleson, till odelsmannen som var, sal. hustru Marin Nilsdotter för några år sedan utgivit hade på platsen Hogen under Långeby liggande, vilka pantepenningar förberörde Olof Vettleson till kronan genom sitt avrymmande förbrutit haver. Ty bliver nu Jöns Uddsson inrymd uti berörde 1/8 hemman eller plats Hogen, under skattehemmanet Långeby liggande, till att berörde hemman eller plats så länge behålla, bruka och besitta, in till dess honom av odelsmännen, dess utlagda panteskilling, återlagd och restituerad varder, jämte den bekostnad, som till husens reparation, han efter där å hållen laglig husesyn, användandes varder, över det som kungl. husesyns förordningen honom för obligerar att prestera. Vilken man icke underlåta kunnat honom bejaka, emedan som både välb. hr kap. Anders Boije, och rusthållarna för Långeby Hans Torgersson och Gude Svensson sitt konsense och samtycke därtill nu giva.

§20

S. dag trädde för rätten Herman Rasmusson i Berg i Tanums socken, tillförordnad förmyndare för pigan Karin Rasmusdotter av häradshövdingen Börjesson. 20 juni 1698, och fordrade av Anders Håvelsson i Greby 9 d 18 öre smt, som restera skola på den arv, som vid arvskiftet d. 28 april anno 1691, han såsom då tillförordnad förmyndare, och tillsyningsman, för överbemälte piga emottagit haver, men ännu icke betalte äro, viljande Anders Håvelsson framvisa berörde Herman, till att samma penningar undfå, hos välb. hr översten Weinholtz efter hr överstelöjtnant Falkengrens d. 22 augusti 1697, utgivne anvisning och assignation. Varpå Herman med gjord ansökning där om, icke må något bekommit, och därför påstår, att Anders Håvelsson måtte ermälte 9 rd smt betala, och söka ut ermälte 9 rd smt, hos hr överstel. Falkengren eller hr översten. Resolutio: Tingsrätten finner skäligt, att förmyndaren Herman Rasmusson i Berg i Tanums socken, bör utsöka hos väl. Hr överstel. Christoffer Falkengren 4 rd 10 2/3 öre smt, som vid arvskiftet de anno 1691 d. 28 april pigan Karin Rasmusdotter på sin arvslott fått, att fordra, som själva skiftesbrevet av förberörda dato nogsamt utvisa, eller och hos väl. hr översten Weinholtz, efter välbemälte hr överstelöjtnanten Falkengrens assignation av d. 21 augusti 1697. Men de övriga 5 rd 7 1/3 öre smt, kommer Anders Håvelsson i Greby att erlægga och betala till Herman Rasmusson, och söka själv ut hos välb. hr överstelöjtnanten Falkengren eller välborne hr översten Weinholtz sin havande fordring, var med han desse 5 rd 7 1/3 öre smt, kontentera och betala vill, emedan som förmyndaren Herman Rasmusson icke kan förpliktas, att uti betalning för detta barnarv, som av redbara medel härflyter, en slik ovist fordring att intaga, och sig därmed bemöda låta.

§21

S. dag beviljades nämndemannen Jul Persson i Gurseröd och Gude i Skageröd, som fångat 5 st. vargungar, var av skinnen äro nu för rätten uppviste, att efter kungl. majt. djurfångs ordning de anno 1664 d. 18 punkten, därför undfå 5 rd smt, av de där till deputerade medel.

§22

S. dag bejakade Ivar Jacobsson på Galtö, efter kungl. djurfångs ordning d. 18 punkten de anno 1664, att undfå 2 rd smt, av de där till deputerade medel, för en gammal varg, han nästförlidne sommar skjutit hade, där av han skinnen nu för rätten uppvist haver.

d. 8 oktober

§23

S. dag upplästes välborne hr översten Weinholtz d. 24 september anno 1702 till hr fänriken väln. Abraham Falkengren skrivna brev, där uti han av tingsrätten begär attest, att Stora Arendal, Lilla Arendal, och

1703

År 1703

Anno 1703 d.25, 26 och 27 februari blev ordinarie laga ting hållet med allmogen av Tanums härad på Kragenäs, närvarande kronans befallningsman välbetrodde Bengt Månsson på Vettelanda samt häradet edsvurne och trovärdige nämndemän som voro.

Av Tanums härad
Regart Torsson i Hogen
Gude Eriksson i Håkeby
Hans Bryngelsson i Säm
Guttorm Gunnarsson
Simon Olsson i Kalleby
Jul Persson i Gurseröd

Av Vette härad
Anders Andersson i Treje
Hans Mickelsson på Rundö
Hans Simonsson i Sälten
Joen Larsson i Kollekind
Lytter Olsson i Östby
Joen Hansson i Åmott
Exkuserad för deras opass-
lighet

S.d. utlystes tingsfreden sedan predikningen var hållen på vanligt sätt.

§1

Där näst blev för tingsökande allmogen, uppläst hans excellens högvälborne hr baron guvernörens och amiralens hr Erik Siöblads höggunstige brev och svar uppå häradshövdingens förfrågan, huru förhållas skall med dem av allmogen, som sig understått att borttaga någon ved av, de här med gränsorten upprättade våderveterna, och blev till hörsammaste följe av högbemälte hans excellens nådige brev, av d.12 november 1702 med 40 mark smt plikt förbjudet, att ingen hädanefter, till större eller mindre del, må sig understå, någon ved utur slika vårdkasar förrycka, vilket förbud och kronans befallningsman välbetrodde Bengt Månsson vid skattemöten, och flere publike sammankomster, lovade göra allmogen kunnigt. Men i anseende till högbemälte hans excellens brev, blevo de av allmogen, som för en slik förargelse uppå Sör Kärra berg vårdeveten av länsmannen Sven Svensson nu för rätten inkallade voro, nämligen Olof i Rörvik, Simon i Björnäs, samt Olof Simonsson i Litsleby, förskonte för plikten, emedan de av oventenhet sådan gjort, och där hos, sedan med vedens restituerande skadan reparerat.

§2

Engbrekt Håvelsson i Småris framviste skinnen efter 2ne gamla vargar, som han skjutit ungefär för en månad sedan, för vilka han har att undfå, av kronans befallningsman 4 daler smt i skottpengar av de där till förordnade medel.

§3

S. dag tillät rätten dragonen Sven Hendriksson, som tjänar för Skärbo, fullborda sitt utfästa äktenskapslöfte med kvinnspersonen Margareta Svendsdotter, som av honom är besoven, och nu för tiden tjänar för Anna på Kleva så snart han visar upp för hans ärevördighet hr prosten i Tanum, sin förra själesörjares kyrkoherden hr

Anders i Botternäs attest, och vittnesbörd, att han från äktenskap där å orten är fri och ledig, och såvida blir han för världslig plikt denna gången befriad.

§4

S.dag hade länsmannen Sven Svensson instämt drängen Tol Gunnarsson i Överby i Lur socken, för begånget lägersmål med kvinnfolket Gunnil Persdotter uti platsen Länäs under Hessland, och påstod hon njuta honom till äkta, emedan han skall lovat att henne inte svika. Men han nekade alldeles där till, emedan 1mo hon är född av oäkta säng, och 2do hennes moder fått 5 oäkta barn. 3tio skall han intet fått vara för henne tillfreds, utan hon träget eftertraktat honom besmycka och är lägersmålet skett på skattehemmanet Hessland, där efter hon fött barnen månad för senaste julehelgen. Gunnar Jacobssons hustru i Söby hustru Barbro Olsdotter sade det hon och hennes man ville stå för barnefödslen.

Resolution: Såsom det befinnes av drängen Tol Gunnarsson i Överby i Lur socken och löskonan Gunnil Persdotter på platsen Länäs för rätten gjorde bekännelse, att de nästförlidne år haft olovligt lägersmål tillsammans, uti Hessland i Lur socken, varefter hon en månad före jul fött barn. Alltså emedan de efter kungl.majt. allernådigste resolution av d. 3 januari 1694, sakfällde, han till att plikta sina 40 mark smt, och hon sina 20 mark smt, skolandes därjämte efter kungl. majt. publicerade kyrkolag, de stå en söndag på pliktepallen, och sedan undgå uppenbara kyrkoplikt. Och emedan ingendera undfick någon caution för boten, avstraffas de med kroppstraff. Till barnafödslen pålades honom årligen betala 5 daler smt, dock lämnas honom tillstånd, att sedan det är från spenen avvänt, och modern försörjt det 1 år, må fadern det försörja 2ne år, och för barnafödslen, caverade drängens moder.

§5

Jacob Bengtsson i Stora Anrås i Tanums socken, som köpt av Helge och Sven i Tyft, uti Bullarens härad, efter deras skriftliga attest, 18 lp näver, som en dragon Thron vid namn, vilken tjänar för Skistad hos dem deponerat till den ändan, att de densamma skulle åt honom försälja. Beklagade högeligen, att när han kom på hemvägen med näver, vid Stora Ryk åkern, kom Joen Olofsson i Kyrkoryk, och tog med våld samma näver ifrån honom för 14 dagar sedan och körde den med Jacobs släde upp till Tyft i Tanums socken. Joen föregav sig hava köpt nävern av dragonen Thron, som nu ej var tillstädes, viljandes han sådant med dess vittnesbörd intyga till nästa ting. Omsider steg äntligen Joen Olofsson i Kyrkoryk fram, och begärde det rätten behagade nu uti saken avsäga dom. Rätten tillsporde Joen om han köpt av Sven och Helge i Tyft denna näver, och om han gav ut några penningar på densamma, före Jacob till dem. Han svarade därtill nej, och sade att nävern var av dragonen Thron nedsatter hos dem till att säljas. Men emellertid, förrän Jacob sig nävern tillhandlade, av dem, hade han givit förberörde dragon därför penningar, vilken var ägare av nävern.

JAN 1705

§12

S. dag blev Olof murarmästares uti södra Svandal hustru Karin Olsdotter pålagder, att betala till Knut Hansson ibidem och hans hustru Anna Andersdotter 1 rd och 3 öre smt, för åtskilliga persedlar nämligen 1 skäppa bjuggemjöl a 10öre smt. En och en halv kanna salt a 3 öre, 3 sättingar korn a 15 öre, lin en linner a 8 öre och 4 fång hö, a 4 öre smt, som Olof hustru av Knut Hansson bekommit utan mannens vetskap. Skall och Olofs hustru ibidem i anledning av 4 kap. köpeb. L.L. för en slik olaga handel plikta sina 3 mark smt.

§13

S.dag differerades Hans Olsson i Söd. Kärra andragne klagomål emot Jacob och Per på Röd, angående någon delaktighet uti lönen, som av den danska kaptenen vilket var på skeppet Christines 5te till Röds karlarna nästförlidne höst utgiven var, när dess skepp utur faran blev salverat. Och det till dess Per på Röd, Lars Nilsson på Grebbestad, Hans Hansson ibidem Jacob Joensson ibidem, Christopher i Greby och Olof Joensson en dräng på Grebbestad alla till nästa ting bliva instämde, emedan icke Jacob kan för dem alla som nu ej stämde äro svara.

§14

S. dag förenades Siul Olsson i Kyrkoryk, och Hans Halvardsson i Stora Ryk om den skuld, som Siul till Hans var skyldig således att Siul belovade samma skuld a 3 rd smt och 2 öre, till nästkommande Mickelmäss dag att betala, till vilken tid och Hans Halvardsson honom dag och dilation gav, emedan Siul sig beklagade, den för sin fattigdom skull, förr icke förmå till att betala. Vilket på parternas begäran tingsrätten fann skäligt låta till protokollet komma och deras förening lageligen konfirmera.

§15

S.dag trädde för tingsrätten Siul Gullbrandsson och dess brorson Vettle Johansson i Siverbo eller Sjulbo i Lur socken och med varann således förenades om lösen av en tunna skyld uti Sjulbo, var om de vid senaste ting tvistade, att Vettle lämnar sin faderbroder Siul fritt tillstånd till att inlösa halvdelen av den tunna skyld uti Sjulbo som sal. Anders Siulssons barn arvfällne var. Havandes 2ne tunnor skyld uti Sjulbo av de 4 bröderna Anders, Gullbrand, Erik och Olle Sivertssöner varit pantsatte till sal. Påvel Nilsson på Kleva anno 1645 d. 27 oktober för 48 rd in specie, jämväl och därpå sedan av samma bröder, 28 rd d. 17 december 1647 uppburne, så att summan in alles är 76 rd in specie, varför desse 2 tunnor skyld i Siverbo, av förberörde bröder äro utsatta som hr Axel Torgerssons tingskrivarens utgivna brev av förberörde datis utvisar, och haver där av Vettles sal. fader Johan Gullbrandsson hälften därav inlöst d. 13 december 1681 med 32 och ½ rd kurant, samt 6 tolfter husetimmer där av han 2 tolfter utköra skulle, som är av länsmannens Jacob Nilsson på Mjölkeröd, sal. hr

Påvel Nilssons broders på pantebrevet skrivne kvittens av besagde dato att se och inhämta, var med honom för den ena tunnan skyld skulle vara kvitterat. Och som således Vettles sal. fader halvdelen av de 4 bröders utsatta jord inlöst, så tillkommer nu Siul Gullbrandsson de resterande 76 rd smt att erlægga och betala, där med att inlösa den ännu i pant stående 1 tunna skyld. Vilka penningar som Siul lovade att erlægga, så återtog och Vettle Johansson nu de 96 rd smt, som han vid senaste ting till denna tunna skylds återlösen, uti häradskistan deponerat hade. Var med de nu å båda sidor, voro väl och vänligen förenade. Ytterligare gjorde Siul och Vettle med varann detta slut att Siul uppdrager till Vettle 4 sättingar skyld av dem som han ärvt uti den tunna skyld, som Vettle nu besitter och 2 sättingar där till vill han inlösa, av en sin syster Cecilia, och lämna under Vettles och hans syskons disposition, av det som nu Vettle brukar. Där emot gav åter Vettle Johansson Siul den loven och tillsägelsen, att han och hans syskon, skola låta Siul samt hans arvingar 1 tunna skyld uti Sjulbo, vilka som nu, ut ur främmandes händer inlösa sig anbjöd och begärde sedan det ogjort, utan allt vidare kval och anspråk, få njuta, bruka, behålla och besitta, nu och i tillkommande tider.

§16

S. dag framträdde Jon i Kyrkoryk för tingsrätten, ansökning därom görandes, på sin sons Olof Joenssons i Tyft i Tanums socken vägnar, att såsom han igenom dom de anno 1617 d. 22 sept. Hade till att bevisa, det rusthållet Tyft i Tanums socken, haver havrelag eller samfällt utmark med Stora Ryk. Östan för Ryk, så begärde han att Tyfts åbor, kunde uti den lilla bäckådran som igenom samma utmark löper, få sätta en liten kvarn, rusthållet Tyft till fördel. Kronohemmanens uti Stora Ryk åboer Olof Lassesson, Hans Halvardsson, Olof Stensson, Erik Bryngelsson, Gude Svensson, och Nils Björnsson svarade härtill, att de intet kunna härtill, varken jaka eller neka, emedan hemmanen de åbo uti Stora Ryk, äro kronans hemman och gårdar, om vilkens fördelar de förmente sig ingeting kunna tala och svara. Resolution: Såsom hela nämnden av Tanums härad sett och synt, det Ryks hemmanen intet kunna hava därav något förfång, om denna kvarnen som Tyft påstår få uppsätta uti en bäck i samfällt utmarken framlöpande, strax nedanför Eriks uti Ryk kvarn, i förberörde bäck stående. För den skull finner tingsrätten skäligt, att denna sakens beskaffenhet, måste hans excellens högvälborne hr baron guvernören och amiralen Siöblad refereras, och dess nådiga utlåtelse och resolution här över sökas, vilken tillkommandes dess högrättvisa decision emellan slika kronohemmanen, om deras ägotvister att meddela.

Maj 1705

kommit så fuller och drucken i Tanums kyrka, att han där sammastädes uppå läktaren salva venia uppkastat, och således kyrkan förorenat haver, igenom vilket sitt stora förseelse, han så mycket större förargelse uti guds hus förorsakat, som han och där med annat ärligt folks kläder befläckt, som hos honom sittat. För den skull prövar tingsrätten billigt det bör han Jacob Andersson för sedan sin förbrytelse efter kungl. majt. plakat av d. 22 december 1686 om förargelse i kyrkor plikta sina 50 rd smt, skall han och desslikes uti Tanums kyrka, stå uppenbara skrift, och såsom han intet hade till att plikta med, så blev han corporaliter avstraffad.

§4

S. dag kommo för Olof Hansson i Söder Svandal i Tanums socken, och Knut Hansson ibidem, således om deras instämde tvistigheter överens. Att Knut skall ofördröjligen restituera den röda stämbtröjan, till Olof Hanssons hustru, därför han sade sig betalt dess sal. syster Anna medan hon levde. Desslikes skall han och restituera en blaggarns duk som Olof sade hans syster hade vävt åt honom, item ett gammalt värkings skört och hånsefickorna, som Olof tillhörde. Men Knut Hanssons hustru till sig tagit hade. Men däremot skall Knut Hansson det gröna värkingsskörtet behålla, som han berättade dess hustru tillverkat. Och där med blevo de, inför tingsrätten med handtag förlikt. Vad eljest Knut Hansson efter dom som i höstas av sagt blev har till fordra av Olof blir Knut förbehållet. Och där Olof kan bevisa, att det av Knut Hansson utsatta sängklädet i Rabbalshede hörde hans sal. syster Anna allena till må Olof söka Knut om dess betalning därför framdeles.

§5

S. dag differerades länsmannens Sven Svenssons klagan emot Elin Larsdotter om lägersmål med Boråsbon Siöberg, till dess svar kommer ifrån Borås magistrat om berörde Borås bo tillstår lägersmålet, eller och själv comparerar.

§6

S. dag infann sig för tingsrätten Börje Albrektsson i Litsleby i Tanums socken, begärandes av tingsrätten det han njuta kunde dess rättmätiga vittnesbörd och attest, att sal. Anders Albrektsson, som en långsam tid varit utomlands, och sig uti holländsk tjänst uppehållit, voro hans sambroder, och att berörde sal. Anders haver ännu sin moder benämnd Åsa Taraldsdotter i Litsleby i livet, så och systemen Barbro Albrektsdotter, på platsen vid Södra Kärra boendes. Vilket som det sig i sanning befann och av samtliga nämnden blev bevittnat, så kunde och tingsrätten icke förvägra, under häradets sigill honom detta att meddela. På det denne sal. Anders Albrektssons anhöriga, deras rättmätiga arv, efter förberörde Anders Albrektsson, som nu förnimmes vara igenom

döden avgången utsöka. Var till de befullmäktigade seglingsmannen Jöran Olsson på Grebbestad, som nu aktar sig ofördröjligen till Holland att avresa.

§7

S. dag inställde sig Nils Andersson i Risängen för tingsrätten fordrandes på sin hustrus Johanna Pedersdotters vägnar av sal. Hans Hanssons efterleverska hustru Börta i Utängen och dess son Olof Hansson, samt av sin hustrus före detta förmyndare Hans Olsson i Gissleröd, förnöjelse för ½ sätting skyld i Utängen i Tanums socken, hon skall efter sin sal. moder Marin Olsdotter ärvt. Skolandes henne efter dess sal. modermoder, som ärvt en syster eller femtedel uti 4½ sätting skyld uti Utängen, denna jordlott tillfallen vara. Hustru Börta svarade, att hennes sal. man Hans Hansson och hans syskonbarn sal. Christen Olsson i Utängen, hava inlöst denna jorden, först med 24 rd ,och sedan haver hennes sal, man Hans levererat där uppå 8 rd smt, vilket allt Hans Olsson i Gissleröd hustru Johanna Pedersdotters morbroder haver emottagit, och ytterligare blev honom 7 rd 28 öre smt vid arvskiftet efter sal. Christen Olsson anslagne till betalning på den jorden. Var med hon förmente, det jorden skulle vara över betalt, så som summan som därför utgiven vara, till 52 rd smt sig bestiga skulle. Begärde alltså hustru Börta i Utängen, att bliva ifrån Nils Anderssons i Risängen tilltal i detta mål befriad. Arvskiftet efter sal. Christen hållet d.21 januari anno 1699 producerades, vilket betydade, att till Hans i Gissleröd 7 rd 28 öre smt är på återstående jordepennningar där sammastädes anslagne, således, att för 5 rd 2 öre smt, skulle själva jorden häfta och blevo andra persedlar för de 2 rd 26 öre smt honom tillagda.

Resolutio: Såsom det bevisligt är, att för en halv sätting skyld i Utängen ,Nils Andersson i Risängen, på sin hustrus Johanna Pedersdotters vägnar rättmätigen haver att fordra, 5 rd 10 2/3 öre smt, så prövade tingsrätten billigt, det bör Nils undfå av förmyndaren Hans Olsson i Gissleröd de 2 rd 26 öre, som till denna jordens betalande vid arvskiftet efter sal. Christen Olsson i Utängen, anslagne äro. Kunnandes han sedan framdeles bekomma resten, av den som sal. Christens jord i Utängen till bruks detta året antagandes varder, emedan uti själva jordepennningar, vid förberörde arvskifte efter sal, Christen Olsson anno 1699 d. 21 januari äro deputerade och utlagde vordne.

d. 9 maj

§8

S. dag blev beslutat emellan Olof Olofsson i Surtung å den ena och Hans Jacobsson i Stora Hogen(Hoghem?) samt Engebrekt Jacobsson i Kålstad å den andra sidan, att i anseende till de konditioner som författade äro, uti Olof Olofssons i

i Tanums socken, likmätigt tingsrättens attest de anno 1709 den 28 januari, legat några år öde och blivit förlidne år, av en bonde Matts Siuhlsson benämnd ut ur ödesmålet till bruk upptagen under den förhoppning, att han efter tingsrättens attest av förbesagde dato kunde njuta 2ne års frihet för utlagorna. Var uppå han finner ännu något frihetsbrev icke bekommit, men har dock den förhoppning, att det ännu åtnjuta lär. Allt därför som och berörde Matts Siuhlsson, nu inför tingsrätten tillstod sig för denna orsaken skull, icke betalt utlagorna anno 1709, för sitt åboende hemman uppegården i Stora Gerum, ej heller kunna dem erlægga, med mindre han därigenom skulle bliva brakter uti den olägenhet, att han tillkommande år måtte hemmanet kvittera. Ty kunde tingsrätten icke underlåta hr regementskrivaren under häradets sigill, dess sannfärdiga attestatum där över meddela.

§8

Samma dag infann sig tingsrätten välborne hr kapten Anders Utter, tillika med hr regementskrivaren välb. Nils Brants fullmäktige mons. Olof Holmgren bägge sig däröver besvärades, att ödeshöet på hr kaptensbostället Kleva i Tanums socken, som detta året öde legat och av allmogen är inbärgat, Simon Olsson i Kalleby, och Olof Joensson i Ljungbytorp, är för någon tid sedan värderat, men för ett så odrägligt pris att ödeshöet stiger högre, än gårdens ränta, varför det samma icke kunnat till dato föryttras, och för sådant pris, som det nu kunna försäljas. Allt därför begärandes, att berörda ödeshö av nya och andra goda män, måtte värderas, och för sådant pris, som det må kunna försäljas för. Tingsrätten tog saken i betänkande, och för skäligt befanns, berörda nämndemännen Joen Larsson i Kollekind Anders Andersson i Kroken, Anders Hansson i Hogar och Anders Svensson i Bovall, sig strax till Kleva förfoga, att värdera det där befintliga ödeshö rättrådeligen, efter dess godhet och myckenhet, konsidererandes och vad där av är förtärt. Och för det för sådant pris som vid dessa tidens tillstånd, det må kunna försäljas, för och göras uti penningar kronan till nytta dessa reste åstad, och vid återkomsten uppviste sin värdering däröver, uti vilken berörde ödeshö för 20 daler smt värderat var, över vilken värdering vederbörande någon klagan nu icke anförde. Vid denna värdering var och länsmannen väl. Sven Svensson tillstades kronans rätt där vid att observera.

Den 4 februari

§9

Samma dag gjorde hr regementskrivaren välbetrodde Niels Brandt igenom sin fullmäktige mons. Olof Holmgren den ansökning att tingsrätten ville honom meddela dess sannfärdiga attest där över att kaptens bostället Kleva anno 1709 alldeles öde legat. Så och huru högt ödeshöet som av allmogen förlidne sommar där samma stades blivit bärgat, sig bestiga kan. Var över tingsrätten förorsakat blev detta efterföljande meddela

att vad det förra anbelangar, var det icke allenast nämnden utan och all allmogen i häradet kunnigt att förberörde kaptensboställe av Tanums kompani Kleva benämnt uti Tanums härad och socken beläget, nästförlidne år, hade alldeles öde legat, av det tillfället, att man då ej visste vilken uti den avträdande officerarens hr överste välb. Anders Boijes ställe succedera och anträda skulle. Havandes ej heller överste välborne hr Anders Boije det längre velat under bruk behålla, sedan han till en annan plats var avancerat, och bostället där efter, till laga fordrag innehaft. Det andra det angår, betygade nämndemännen Joen Larsson i Kollekind, Anders Ivarsson i Kroken, Anders Hansson i Hogar, och Anders Svensson i Bovall, som ödeshöet på Kleva uti länsmannens väl. Sven Svenssons närvaro, nu i dag andra gången värderat, efter det anseende som det hade uti ladorna, så vill dess godhet som myckenhet, att det icke högre än till 20 daler smt kunde värderas, och skattas. Varandes det ännu oförsålt, och ovisst, huru snart det föryttras kan. Allt därför blev hr regementskrivaren efter begäran tingsrättens sannfärdiga attestatum där över här igenom meddelat under häradets sigill.

§10

Samma dag uppviste Johannes Eskilsson på söder Kärra i Tanums socken ett kvittens, daterat den 20 juni 1709 var uti pigan Catharina Hendriksdotter uti Norge vistande och boende, hava tillstått, att han Johannes Eskilsson haver till henne erlagt och klarerat, hennes arvedel och penningar, som hos honom stått efter arvskiftesbrevet de anno 1695 den 2 november a 38 daler 5 1/3 öre smt var av hon strax till honom levererat 6 daler 12 öre, som hon uti sjättepenningar där av till h.mt och kronan, erlægga borde. Samma 6 daler 12 öre levererade nu berörde Johannes Eskilsson till kronans länsman uti Tanums härad väl. Sven Svensson vilken och dem å kronans befallningsmans vägnar, som bortovar, emottog och till honom lovade fordorsamt leverera. Kommer allt där för detta uti kronans räkenskaper behörigen att observeras Atum ut supra.

Anno 1710 den 2 mars blev extraordinarie ting hållet uti Tanums härad å rätta tingstad gästgivargården Hede, närvarande kronans länsman välaktad Sven Svensson på Sör Kärra och häraderne edsvurne och trovärdige nämndemän som voro.

sägandes till sin son, det duger till skopinnar. Elin svarade att hon ingen dörrsönderslagit, utan var det en liten lucka stor som ett stolsäte, som låg på gården sönderslagen, och hade Erik i Ertseröd slagit klinkan av för henne, och fått henne, och den haver hon burit hem till hr kaptene, sedan som han hem kom. Erik i Ertseröd inkallades däröver till förklaring. Han svarade där på, att han själv slog klinkan av klinkefjolen, och några stycken trä, togo barnen som där gingo på gården, och sade dem duga till skopinnar. Och när han såg att Elin tog järnet bort, sade han att vore värre än fiende. Klinkan sade hr kaptenen sig ännu icke fått igen, och för bygge gluggen var ingen klinka, till vilken Elin mente den luckan hört, som hon tog järnen av.

2do klagade hr kaptenen på de övriga Grebyborna, påståendes att han måtte igen bekomma sin egendom som där förraskat hade, var av de hava hemfört en del, men det som något dugde, hava de ännu kvar, och sade hr kaptene att Christopher i Greby hade haft 2ne gångjärn, om händer, vilka han önskade veta var han tagit, och vem som befallt honom dörren sönderslå. Christopher sade sig tagit av en fjöl, som han menar varit av stalldörren, dessa järnen, men dörren sade han var sönderslagen förrän han kom, och låg på gården, och järnen haver han skaffat hem igen, och haver han uti ingen ond mening, eller tanke, den gången kommit på Kleva. Ty Hans i Kuseröd kom till honom vid pass 8 dagar efter fiendens infall, och berättade, att Kleva gård var illa ruinerat, av fienden. Varför Hans bett honom komma dit med sig, att salvera något för hr kaptenen. Därtill konsenterade han, och därför gick han tillika med dess granne Börje Olsson dit vid middags löte, och enstund efter middagen, kom och Tolles hustru dit, och när de hade där tagit, de nu hemsända saker, och upp uti berget gömt, gingo de hem, och sedan sade Christopher sig icke hava varit på Kleva. Börje sade sig hava ådern av källardörren, och att den låg på gården för dem, och hade han till hr kaptenen nytta, tillika med de andra, bärgat de saker, som vid hr kaptens hemkomst, han och dess grannar, hade där tagit, och förgömt uti berget. Samma tal hade och Tolles hustru, och nekade alla sig där sammastädes något sönderslagit, utan hade fienden gjort allt sammans. Hr kaptenen sade fienden det icke gjort, utan Grebyborna, ty en norsk man Olof Katt benämnd, hade varit på Kleva, och bevarat huset, och sig förundrat däröver, att grannarna sig understodo således spolia huset, därför visste att ingen annan än dess grannar det hade gjort, varom han enkannerligen trodde Grebyborna, som på kronohemman uti Greby tillförne hade gjort sig profit, som förlidne sommar, vid husesynen skall befunnit vara. Länsmannen Sven Svensson berättade, att när förberörde Olof Katt var här, hade han sagt för Olof på Sör Kärra, att bönderna och grannarna, måtte hava ruinerat på Kleva, emedan de norska det icke hade gjort. För den skull påstod hr kaptenen att Grebyborna måtte påläggas, att upprätta skadan de hade gjort, och plikta lagligen för deras våldsverkan, och om de visste vem som varit med dem i denna gärning, kunde de den angiva, och beklagade i

bland annat hr kaptenen att där utbrutit, järnstöttorna av köksspisens, och alla murarna, så att där därigenom nederfallit, och fördärvade blivit, vilket han ej kunde finna fienden gjort, efter han så omilt på andra ställen, icke framfarit. Grebyborna svarade sig där intet ruinerat eller sönderbrutit, och skall sådant dem aldrig bevisas. Ej heller hava de någon att angiva därför.

Resolutio. Tingsrätten haver anhört kaptens välborne hr Anders Uters anförda klagan, så väl emotdess torpare eller husman Erik Larsson i Ertseröd, som Halvard Gisslessen i Näs i Tanum socken, angående det där skola olovligen av dess husgeråd, desslikes och dess anförda besvär, emot Grebyborna, angående det de på Kleva, skola gjort ett stort våld, och nidingsverk, slagit sönder fönster och dörrar, och tagit därav järnen, så och brutit järnen av skorstenarna, och fördärvat spisarna, som där av neder fallit med mera. Och hade tingsrätten gärna sett, att för denna gången där över hade kunnat dom avsägas. Men som svaranderna, dels beneka sig något borttagit från Kleva, det de sedermera icke burit hem, godvilligt och självkraft, som de och allenast det, skola till hr kaptens nytta, förvarat, neka och sig där sammastädes något ruinerat, föregivandes att fienden det måste hava gjort. Och att de icke hava något där tagit, uti annan intention och mening, de det återskaffa till ägaren, som de och skola gjort hava. Men som ännu klarare bevis uti saken, synes av nöden vara, färrän där uti slut bliva kan. För den skull prövar tingsrätten billigt denna saken att uppskjuta, till dess hr kaptene välborne Anders Utter, igenom tidens lopp, torde komma, till någon närmare underrättelse, om det ena med det andra som passerat, att dem som beskyllde och suspekta äro, må ljusligen kunna övertygas, vad de beskylldes och hålles misstänkta för. Vilket då käranden anskaffa kan, lär sig tingsrätten icke undraga, saken igenom laga dom definitive att avhjälpa och expediera.

Den 6 oktober

§2

Samma dag presenterade Jacob Nilsson i Hogen i Lur socken ett brev daterat den 19 juni nästförlidne, var med bevisligt gjorde, att dess gamle fader Nils Engerbretsson uti Össby i Lur socken, hade på odelsköp till honom upplåtit ett fjärdings bruk uti Össby i Lur socken av 2 tunnor 2 sättingar och 2 skrull landskyld bestående, för 40 daler kurant eller 60 daler smt, haver på Nils Engerbretsson nu själv närvarandes, bekände sig bekommit hava 20 daler smt, och voro försäkrad av sin son att undfå resten när han det åstundade och för nöden hade. Detta odelsköp bekräftade Nils Engerbretsson än vidare nu in för tingsrätten, och jämväl nu som tillförne uti berörde köpebrev skett var, betingade sig därvid efter följande konditioner och villkor, nämligen att hans son Jacob Nilsson, skulle efterlåta honom, att under bruk hava och behålla, av berörde fjärding halvp parten så länge han och dess kära hustru bägge leva och där kunna och förmå därför skatta. Skolandes och Jacob Nilsson så

gjort som en skälm, mer hade han ej till att vittna eller betyga. Jon lade fram en attest av fältväbeln manhaftig Sven Rööberg utgiven, bevisandes därmed Joen att honom uti åkern varit något förnär skett, och att Olof hade plöjt upp ett vallstycke, var över tillförne, gårdens körväg varit. Det kan väl vara sade Joen, att uti dryckesmål hade tyckt vara ett skälmstycke, det han berörde vallstycke uppkört, men han mindes inte dessa orden. Länsmannen välbetrodde Sven Svensson berättade, att i våras, var han och rustmästaren Hedman i Säm, samt nämndemannen Olof Joensson i Ljungbytorp, och Simon i Kalleby, och delte åkern emellan bägge gårdarna, vilken delning nu ingendera parten kunde påtala, då och länsmannen denna tvistigheten alldeles bilagt haver. Men Joen sade sig ej vara förnöjder, förrän det besett bliver, att Olof uppkört vallfläcken, varigenom vägen kommer att storligen incommoderas, och obekvämlig göras, vilket Olof icke hade bort sig utan lov företaga, som skattar för ett elakt stycke, vilket hade givit honom tillfälle till denna utlåtelse, och han ännu tyckte föga bättre än ett skalkestycke vara gjort, och begärde att det skulle beses och om vägen vidare flytt göres, då och olikheten i ängen och hagarna jämväl kunde rättas.

Resolutio. Såsom Joen Olofsson i Kyrkoryk är begärandes, det måtte kronans befallningsman välbetrodde Jonas Eriksson, med några av nämnden, så och någon på rusthållets vägnar av herrar officerare, komma till Kyrkoryk vid första lägenhet, och göra bägge gårdarnas i Kyrkoryk, åker och äng jämgott i allt därför såsom bägge gårdarna äro kronan underställda detta ärendet. Hr befallningsmannens åtgörande, med nämndemännen Hans Bryngelsson i Säm och Jurd Pedersson i Gurseröd, och det med kommunikation av herrar officerare, så lagandes, att deras mångfaldiga tvistigheters om olikheten uti åkern och ängen, en gång måtte bli va deciderade och avgjorda, igenom en rättvis och oomtvistelig ägornas delning, och vid samma tillfälle borde hr befallningsmannen och nämndemännen, på se den vallefläcken, som Joen klagat över, att Olof förliden vår upplöjt, och om där medelst, en så skadelig verkan vore skedd, att Joen därest, kan hava gått till det svåra tillmålet, han Olof Siuhlsson på kastat hava, att han uti det målet gjort som en skälm, det och Joen ännu påstod. Och när av delningen tingsrätten bliver kungjort, om dess beskaffenhet, jämväl och om vallfläckens upplöjande, vill sig tingsrätten över denna saken och tillmålet till doms vidare yttra.

§7

Samma dag prövade tingsrätten billigt, belägga Olof Andersson i kr.hem. Ulmekärr samt Marin Hansdotter kr.hem. Gissleröd och Börta Östensdotter ibidem med 3 mark smt plikt vardera, för det de uti nästförlidne skördande gått in uti länsmannens välb. Sven Svenssons, på Norra Kärra äppelhege eller trädgård, och där utan lov och minne av äganden borttagit deras äpple och frukt. Skolandes de och ersätta skadan som där finnes

gjort vara, på träden med 1 daler 16 öre smt, och där hos de där tagna äpplen betala med 8 öre smt vardera.

§8

Samma dag anklagades av länsmannen väl. Sven Svensson, dragonen Anders Joensson Svala, somtjänar för rusthållet Vik, uti Tanums socken, för det han som gift man, enkelt hor begånget haver med löskonan Gunilla Joensdotter uti Ejgde, nästförlidne vartid. Vilket nu båda berörde dragonen och konan vidgingo. Men konan hade ännu icke fött barn. Och som han dragonen dagelig måtte göra konungens tjänst, och det voro för honom allt för svårt, där under att längre hindras ifrån sina salighetsmedels nyttjande, begärde han att få stå sitt straff, fast än konan ännu icke fött barnet. Vilket vid sådan beskaffenhet tingsrätten icke kunde förvägra. Nämnden befrågade, om denne dragon, någon slikt tillförne med hordomssynd voro beslagen. Där till svarades nej. Men hon löskonan hade tillförne med en gift man hor begått, nämligen Truls i Frestorp. Allt där för lämnade tingsrätten konans sak till av dömande, så snart hon varder förlöst av sin börda. Men över dragonens förbrytelse, stannade tingsrätten uti följande resolution.

Såsom dragonen Anders Joensson Svala, som tjänar för rusthållet Vik, något före vårfrutiden, då han en gång uti Ejgde vari, med löskonan Gunilla Joensdotter, enkelt hor begått. För den skull prövar tingsrätten billigt det han Anders Joensson Svala, för sådan sin förbrytelse, efter kgl. straffordningen den anno 1653 den 18 maj första punkten, bör plikta såsom gifter man sin 80 daler smt. Skolandes och där bredvid, efter kgl. majt publicerade kyrkolag 9 kap. 4 punkten stå uti Tanums kyrka 3 söndagar på pliktepallen, och sedan offentlig absolution och avlösning taga. Om barnafödslen varder decision gjord, så snart som konan haver fött barn, och därför kommer att fällas för rätta och avstraffas.

§9

Samma dag anklagade väl. Sven Svensson, Anders Andersson Pigg, för det han skall ej allenast av en soldat Lars Dullkopp benämnd av välborne hr översten Billstens regemente, när det låg uti läger här vid Knäm, en musköt och bajonett, med 32 kulor, och något krut, utan och några dagar dolt och hyst berörde soldat, vilken sedan sig ifrån Raftötången, där Piggen bor, begivit på vägen åt Norge. Men under den resan uti Vetteland blivit fasttagen, då han bekant sig hava vistats hos en man uti 5 dygn, och där blivit uppehållen och fått för sin musköt mat och penningar. Påståendes alltså länsmannen, det han Anders Andersson Pigg måtte plikta, för sådan handel efter kgl. majt. utgångne plakat. Anders Andersson Pigg svarade, att honom mycket ogrundat denna beskyllningen påläggas, ty att han den personen, aldrig sett mer än 2ne gånger, första gången kom Claus i Björnäs till Raftötången med honom, och hade träffat honom i skogen mellan Mjölkeröd och Raftötången, då han sagt sig kommit ifrån ett partie som gick till Havstenssund vilse, och beklagade sig att

Anno 1723 d. 28, 29 och 30 januari hölls ordinarie laga ting med menige allmogen av Tanums härad å rätta och vanliga tingställe Stora Ryland. Närvarandes kronans befallningsman välbetrodde Erik Engström, länsmanen välaktad Juhl Vettleson med efterskrivne trovärdige och edsvurne nämndemän såsom av

Tanums härad

Juhl Persson i Gurseröd
Simon Olofsson i Kalleby
Anders Hansson i Hogar
Jöns Hansson i Arendal
Hans Andersson i Ertseröd
Olof Olofsson i Ljungbytorp

Vette härad

Anders Ifvarsson i Kroken
Anders Svensson i Bovall
Joel Olofsson i Sundby
Mickel Nilsson i Överby

Efter förrättad gudstjänst uti Tanums kyrka, och sedan tingsrättens ledamöter var med annan sig uti tingstugan församlat och nedsatt, utlystes på vanligt sätt ting och tingsfred, varefter åtskilliga kungl. förordningar till allmogens efterrettelse blevo upplästa, såsom 1mo kungl. majt. ordning och stadga om skogarna uti riket, huru de hädan efter skola bliva och förbättrad på riksdagen uti Stockholm den 29 aug. 1664. 2do kungl. majt. ordning och stadga över allehanda bärande skogsträn i riket, och dess plantering gjord och förbättrad på riksdagen i Stockholm den 29 aug. 1664. Och sist kungl. majt. ordning och stadga om jakter, återfång och fågelskjutande gjord och förbättrad på riksdagen den 29 aug. 1664 med åtvarning att allmogen sig härefter vid slika förefallande tillfällen rätta skulle.

§1

Torparen under mönsterskrivare hemvistet Öder Kärra Sten Halvardsson på Kärelien, hade till detta tinget klagomål emot gästgivaren på Hede Lars Frisk, för det han åtskilliga gånger överfallit honom med hugg och slag samt skällsord, såsom 1mo då han efter ett emellan dem avslutat kontrakt uti plogandtiden uppmurat en bakugn med gruva och spis samt skorsten, skolat fordrat betalning för dess gjorda arbete om en söndag, andra resan skall han och vara överfallen, då han varit med och först upptimrat och sedan täckt en byggning hos gästgivaren vartill skall vara vittne Siuhl Jonsson i Oppen, Nils Olofsson i Gerum, och sist skall han en söndag sedermera ha slagit honom, påståendes att han därför plikta måtte. Gästgivaren inställde sig till ansvar, och nekade sig aldrig hava slagit Sten, vidare än att han honom en gång, då han hade bygge och täcke folk, och denna Sten överfallit en snickare vid namn Jöran i Ek, nödgades skilja dem åt, och var väl så, att han uti, hastighet kom till att taga Sten om näsan att han blödde, men erbjuder sig avlägga ed på, att han det icke av hat eller uti vredesmod gjorde, utan påstår fastmera att Sten Halvardsson måtte, efter dess på honom utverkade citation tillhållas mura hans honom

en ?? bakugn, och att han nu icke så befinnas skall, har nämndemannen Jöns Hansson i Arendal besiktigt honom på det han nu inför sittande rätten dess berättelse avgiva kan. Emedan gästgivaren nekade till slagsmålet, förerropades föreskrivna personer, och sedan intet hinder i vägen för dem ifrån väremålsedens avläggande hindra kunde, så blevo de efter trogen förmaning om edens viktighet, till den samma med hand och bok admitterade var uppå Nils utvisades och Siuhl följande berättelse avlade att då han tillika med några flera grannar hade täckt en byggning för gästgivaren Lars Frisk kom en ordväxling emellan honom och Sten Halvardsson om en uppmurad bakugn med spis och skiellfven?, men vad ord de egentligen emellan sig hade, kan han nu just icke påminna sig, vidare än att gästgivaren sade du har gjort för mig ett skälms arbete, var uppå de bägge så väl som Jöran i Ek förfogade sig uti kammaren därest spisen stod, varest de en stund svärande och då det inte tog ända, gick han efter och fick då se, att Sten blödde ut ur näsan, då han bad Sten gå sina vägar, och som han intet mera hade att berätta, tog han avträde, och Nils i stället inroptes, vilken bekände lika som den andra, undantagandes att innan de gingo uti i kammaren, reste gästgivaren sig upp i bänken, och som han tycktes vilja gå bort till Sten, men om han tänkte slå honom, eller vad han hade i sinnet kan han icke säga. Allenast att han och de andra tog uti gästgivaren, och bad honom sitta kvar hos dem det han och gjorde. Då gästgivaren detta hört, tillstod han, att han nödgas taga Sten i näsan och stilla skilja honom från Jöran i Ek, som han slagit under sig i bänken, viljandes besvärja, att han aldrig slog honom blå eller blodig, och såsom nämndemannen Jöns Hansson berättar nu att muren Sten uppsatt, icke kan längre vara försvarlig gjord än till skielhållet?, så påstår gästgivaren att Sten måtte tillhållas göra försvarligt arbete, så skall han få dess återstående riksdaler, vilken rätten jämväl biföll och resolverade att Sten Halvardsson oförtövat skall tillse huru han jämka skielforamen? att där uti kan nyttjas skiell?, och ifall sådant icke låter sig göra, måste Sten vara omtänkt för kommande vår att nedtaga skorstenen till skielhållet? och då göra skiellhållet och skorstenen försvarlig både på bakugnen och spisen i gäststugan, emedan foten kan bliva ståendes, så framt han tänker utbekomma dess återstående riksdaler courant. Och som Sten Halvardsson Kärelien icke ännu fullkommeligen övertygat gästgivaren Lars Frisk, att hava honom med hugg och slag vidare överfallit, än att han, som en värd i huset, nödgades taga frid emellan denna Sten och snickaren Jöran i Ek, som var så beskänkt, att intet visste vad han sade eller gjorde, och således kom till att röra vid Stens näsa, att han kom till att blöda, det dock erbjuder sig edeligen vilja besanna, icke med berätt mod och vilja skett. För den skull och i hänseende till

hovslagare, och kunde det vara ungefärlig klockan 5 eller 6 på söndag eftermiddagen. Sedermera inropades Anders Rasmusson, vilken uppå sin avlagda ed berättade, att han om söndag eftermiddag ungefärlig klockan 3 eller 4 kom han gåendes ifrån Christopher Hanssons hus, och gick in uti Nils Anderssons stuga därest före honom stodo uti förstugan Johannes Persson och Johannes Alvarsson, och höll varandra uti armarna, begärandes han av dem att få slippa in, det han och gjorde så snart han var inkommen, och såg sig tillbaka, barkade de tillsammans, och då han såg därefter, hade de varandra i håret, då han sade till dem akta eder nu bryta i sabbaten. Strax där uppå kom Johannes Persson till honom uti en kammare, och stod länge och talte med honom där, men om någon av dem hade kniv ute, såg han intet. Vittnet tillspordes om skraddare hade brännvin att sälja, och om han sålde dem det brännvin de förtärde. Rsr(*responderar?*) ja. Varest han för tiden vistas, sedan han icke är här tillstädes, emedan han är vorden inkallad till vittne. Förrän stämningen blev extraderad, reste han uti angelägna ärender till Göteborg, och all den stund tingsrätten förnam, att han äger Johannes Perssons hustrus syster till äkta, och slagsmålet sig själv är nogsammt klart av parterna själva tillstå, så lät tingsrätten samma till övervägande komma, och stannade uti följande resolutio: Att all den stund det av 2ne vittnens nämligen Anders Rasmusson i Klätta, och Olof Skomakare i Backa edliga berättelser nu coram protokollo nogsammt klart och otvivelaktigt är, att Johannes Persson på Musön och Johannes Alvarsson på Vikarna haft handel och slagsmål med varandra sins emellan uppå en sabbatsdag, på Grebbestad strand klockan ungefärlig mellan 4 och 6 på eftermiddagen, som sig tilldragit därav, att den förra skänkt den senare ett glas brännvin, vilket han med lika mått ville, men den andra medelst sin hastiga bortresa försakade, som Johan Alvarsson för avslag? upptagit, och således sökt revanschera sig med slagsmål, och 2dra gången blottade dess kniv oaktat han där med ingen skada gjorde, så prövar tingsrätten, det han för samma överdådighet bör efter det 1 kap.dråp.m. b.L.L. och plikta 2 gånger 3 mark smt, samt de bägge efter det 13 kap.såra m.b.L.L. för det de dragit varandra i håret, var sina 3 daler. Och som det är oförnekligt, att Johan Alvarsson försökt sig på Johannes Persson, och således sabbatsbrott begått, så bör han och därför efter kungl. förordningen de anno 1687 d.17 oktobris plikta 10 rd smt, blivandes också länsmannen befalld till första tinget inkalla hovslagaren Tore Bock och socken skraddaren Nils Andersson, att de för sin öl och brännvins säljning allt för bittida om sabbaten avstraffas måtte.

Länsmannen hade instämt muremästaren vid Tanums kyrka mäster Nicolas Persson på Grebbestad, Anders Halvardsson i Tanum tjänande, Olof Eriksson på Grebbestad, Sten Halvardsson på Helgeröd under Sör Kärra, och hans hustru Gurin Eriksdotter, för det de skolat överfallit sandsittaren och enrolleringsbåtsmannen på Grebbestad Casper Eliasson, och på det att tingsrätten rätta sammanhanget om detta slagsmålet bekomma måtte var han begärandes det samman Casper måtte tillhållas bekänna huru därmed tillgått, vilken sålunda begynte att för en månad sedan hade mäster Nicolas samlat till sig alla föreskrivna arbetare, som han giver dagenningar, till att traktera dem en söndag eftermiddag vid vilket tillfälle, det hände sig, att han jämte många flera där på stranden gingo dit till huset och förvetade omsider kom det honom uti hågen, att han gick in och tände eld på en pipa tobak, strax kom Olof muremästare och gav honom en eller 2 gånger dricka, det han dock försakade, sedan han icke hade att lägga ut, laget i stället, därefter gick han strax ut på backen, och som han minst försåg sig, kom Stens hustru och tog honom i bägge axlarna sägandes, vad står du härefter du snylter gäst, och han vid denna stöten ryggade ett par steg, men dock icke gick undan kom hon andra gången och stötte honom uti ryggen och sade, packar du dig intet ännu härifrån, och där uppå vände han sig om tog henne uti halsen och sade, skall du din fylleso slå mig, och med det samma sprang han ända hem till sitt hus, och Sten uti en gårdesgård, men som han intet uti han de få kunde, så följde hustrun, Sten, Anders och Olof efter honom, men emedan han redan fått dörren igenom sig gingo de tillbaka. En stund därefter skulle han gå och bättre belägga dess roddare båt, och då passade de åter på honom, och då han blev detta varse, sprang han på det hastigaste hem, men hade intet till att få nyckeln utur dörren efter sig, därför kom han intet längre än uti, bänken för bordsändan, och strax följde åter alla fem efter honom, tilltalandes mäster Nicolas honom medelst orden, vad är det du har gjort vid denna mannens hustru, tagandes med det samma åt hans hår, vartill han skolat svarat, min bror, jag har intet ont gjort varken dig eller henne, där uppå muremästaren sade, slå igen med mig, men han nekade sådant allt stadigt, och stod Nicolas över honom men stannade Sten och Anders lågo på fönstret hos honom över bordet och skrapade de neder tobaken för honom, som han skurit på bordet, och den skurna togs ifrån honom, och var det med knappaste nöd, att de icke med hugg och slag honom överfallit, dock när de gingo ut, bröt torv hallen sönder utan tvivel igenom deras överdådighet, påståendes att de därför plikta måtte. Men Olof muremästare styrde allt till det bästa, så att han intet över honom hade att klaga. Nicolas muremästare kunde icke neka till, att han med alla 4 förenämnde personer